МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ КПСС XXVI СЪЕЗДИГА

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 244 (7384). ● 23 декабрь, 1980 йил ▲ СЕШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА КЕНГАШ

19 декабрь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини Ўрта Осиё ва Қозоғистонга оқизиш проблемаларига бағишланган кенгаш бўлиб ўтди.

«Союзгипроводхоз» институти лойиҳа бош инженерининг ўринбосари А. Н. Еремеев шу масала юзасидан доклад қилди. Проблемани муҳокама этишда СССР Госстройи раисининг ўринбосари А. А. Боровой, СССР мелиорация ва сув хўжалиги министрининг биринчи ўринбосари П. А. Пўлатзода, Сув проблемалари институтининг директори, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Г. В. Воропаев, Туркманистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министри А. Х. Хожимуротов, Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министри И. Х. Жўрабеков, «Главсредазирсовхозстрой» бошлиғи Н. Р. Ҳамроев, САНИИРИ директори В. А. Духовний иштирок этдилар.

Кенгаш қатнашчилари муҳокама этилаётган проблема мамлакат халқ хўжалигини янада юксалтириш ва озиқ-овқат программасини амалга ошириш учун ғоят катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидладилар. Улар Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини Ўрта Осиё ва Қозоғистонга оқизишга доир тайёргарлик ишларини ўн биринчи беш йилликда бошлаш ҳамда мазкур масала юзасидан илмий ва лойиҳа ишларини давом эттириш мақсадга мувофиқ эканлигини қўллаб-қувватладилар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, И. Б. Усмонхўжаев, А. А Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев иштирок этдилар.

ЛЕНИН ҒОЯЛАРИНИНГ ТАНТАНАСИ

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ЭНЕРГЕТИКА СИСТЕМАЛАРИ, КОРХОНАЛАРИ ВА ҚУРИЛИШЛАРИНИНГ ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕРЛАРИ, ТЕХНИКЛАРИ, ХИЗМАТЧИЛАРИГА, САНОАТ ЁҚИЛҒИ ТАРМОҚЛАРИНИНГ БАРЧА ЭНЕРГЕТИКЛАРИ, МАШИНАСОЗЛАРИ ВА ХОДИМЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети сизларни мамлакатимиз ҳаётидаги шонли сана — Россияни электрлаштириш давлат планининг 60 йиллиги билан самимий табриклайди. Улуғ Ленин раҳбарлигида ишлаб чиқилган ГОЭЛРО плани илмий асосланган умумдавлат планлаштирувчи негизида экономикани бошқаришнинг сифат жиҳатдан янги принципларини бошлаб берди. У бизнинг бўлғуси қаҳрамонона беш йилликларимизнинг йўлини очиб берди.

Улуғ Ленин башорат қилганидек, электрлаштириш ривожланган социализмнинг моддий-техника базасини барпо этишнинг қудратли воситаси, совет кишиларининг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилашнинг жуда муҳим омилларидан бири бўлди. Бизнинг кунларимизда энг муҳим иқтисодий ва социал сиёсий вазифаларни ҳал этишда электрлаштириш ҳамон бош ролни ўйнамоқда.

Ватан электр энергетикаси кўпгина муҳим кўрсаткичлар жиҳатдан жаҳонда илғор позицияларни эгаллаб турганлигидан совет кишилари ҳақли равишда фахрланадилар. Мамлакатда қисқа муддатларда ғоят катта энергетика потенциали вужудга келтирилди. Ҳозир бизнинг электр станцияларимиз биринчи беш йилликда бир йил ичида қанча электр энергия ҳосил қилинган бўлса, шунча электр энергияни икки кунда ҳосил қилмоқда. Биз атомнинг тинч энергиясини биринчи марта инсон ва тараққиётга хизмат қилдирдик, дунёда энг катта энергоагрегатлар ишлаб чиқаришни муваффақиятли ўзлаштирдик. СССР иссиқлик электр станцияларини ривожлантириш кўламлари жиҳатидан чет мамлакатлардан устун туради. Партия экономиканинг мана шу ғоят муҳим тармоғини ривожлантириш тўғрисида тинимсиз ғамхўрлик қилаётганлиги туфайли мана шу муваффақиятларнинг ҳаммасига эришиш мумкин бўлди. Бу муваффақиятлар ГОЭЛРО планида мужассамлашган Ленин ғояларининг буюк тантанасидан далолат беради.

Мамлакат ГОЭЛРО планининг олтмиш йиллик юбилейини КПСС XXVI съезди арафасида нишонламоқда. Бу съезд бизнинг коммунизм моддий техника базасини вужудга келтириш йўлидан олға томон қиладиган бундан буёнги ҳаракатимизнинг янги юксак марраларини белгилаб беради. Келгуси беш йилликнинг ўз кўламлари жиҳатидан ғоят катта халқ хўжалик ва социал-сиёсий вазифаларини ҳал этишда, совет экономикасининг муттасил ривожланишини таъминлашда энергетиканинг роли яна ҳам кўпроқ ортади. Биз яқин йилларга ва олис истиқболга мўлжалланган янги энергетика программасини амалга ошира бошлашимиз лозим. Бу программа даставвал ядро энергетикаси улушини ошириш, очиқ усулда қазиб чиқариладиган кўмир конлари базасида йирик иссиқлик электр станциялари барпо этиш, гидроресурслардан комплекс фойдаланишни ҳисобга олган ҳолда уларни энергетика балансига тобора жалб этиш йўли билан ёқилғи энергетика комплекси структурасини сифат жиҳатдан ўзгартиришни кўзда тутади.

КПСС Марказий Комитети қатъий ишонч билдирадики, совет энергетиклари КПСС Марказий Комитети 1980 йил октябрь Пленумининг қарорларига амал қилиб, Лениннинг мамлакатни ёппасига электрлаштириш тўғрисидаги васиятини рўёбга чиқариш соҳасида Ватанни янги ғоят катта зафарлар билан қувонтирадилар, халқ хўжалигини янада интенсивлаш, унинг самарадорлигини ошириш, Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлаш йўлидаги курашнинг ҳамиша олдинги сафларида бўладилар.

Азиз ўртоқлар, сизларга сиҳат-саломатлик ҳамда КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган социалистик мусобақада янгидан-янги меҳнат ғалабалари тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

ҒАЗАЛКЕНТ ГЭСи қурилиши тобора жадаллашмоқда. Ишлаб чиқариш илғорлари қурувчилар коллективи меҳнати ютуқларига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Ушбу суратда пешқадам бинокорлардан Эргаш Асаков ва Уткир Ойнақуловларни кўриб турибсиз. Улар нормани 180 процентга етказиб адо этишяпти.

В. Сироткин фотоси.

ЗАРБДОР ВАХТАДА

Муаззам Саидқосимова республикамиз пойтахтидаги «Учқун» тўқимачилик-галантерия ишлаб чиқариш бирлашмасининг тажрибали ишчиларидан. Ўз касбини пухта эгаллаган бу йигирувчи ҳар сменада нормани 120—130 процентдан бажармоқда.

И. Глауберзон фотоси.

УЛКАН ВАЗИФАЛАР ОЛДИДА

ТОШКЕНТ ШАҲАР XXIII ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН

Илгари хабар берганимиздек 19—20 декабрда Тошкент шаҳар XXIII партия конференцияси бўлиб ўтди. Делегатлар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитети Сиёсий бюросини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайладилар.

Конференция делегатлари Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаровнинг ҳисобот докладини тингладилар ва муҳокама қилдилар.

Конференцияда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Конференция ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, М. М. Мусахонов, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. Маҳмудов, Г. М. Орлов, С. У. Султонова ўртоқлар иштирок этдилар.

«Беш йилликка зарбдор якун», «КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олайлик» шиорлари остида бошланган умумхалқ мусобақаси давомида шаҳарда яна бир ташаббус туғилди. Ёғмой комбинатининг автоклав, абразив комбинатининг монокорунд цехлари коллективлари, шунингдек «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмаси чеварлари З. Лебедева, В. Круглова, В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси электр монтажчиси Т. Маклеева, слесарь электр пайвандчи Н. Маннопов, «Ташсельмаш» заводининг токари Ю. Степаненко каби бир группа новаторлар КПСС XXVI съезди шарафига мусобақани авж олдириб, ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили дастлабки квартали топшириғини 23 февралгача бажариш ташаббуси билан чиқдилар.

Тошкент шаҳар партия комитети ишчи коллективлари ва ишлаб чиқариш илғорларининг бу ватанпарварлик ташаббусини қизғин маъқуллади. Район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига КПСС XXVI съезди шарафига ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили дастлабки квартали планини 1981 йил 23 февралгача бажариш учун барча коллективларда социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш таклиф этилди. Ҳозирги кунда ташаббускорларнинг издошлари тобора кўпайиб бормоқда. Улар иш вақти ва резервлардан самарали фойдаланиб, графикдан ўзиб ишлашга, зиммага олинган юксак мажбуриятни шараф билан бажаришга интилмоқдалар.

Беш йилликнинг ўтган даври мобайнида шаҳар коммунистлари ва барча меҳнаткашлари КПСС XXV съезди, Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди қарорларини амалга ошириш йўлида катта ишларни бажардилар. Шаҳар бўйлаб ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариш бўйича бошланган мусобақа яхши самаралар берди. Ўтган давр мобайнида саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми 41,6 процент кўпайди. Планга қўшимча равишда қарийб 400 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Беш йилликда давлат Сифат белгисини олган маҳсулотлар тайёрлаш ҳажми уч марта кўпайди. Пахта далаларида сузиб юрган «зангори кема»лар, ирригация иншоотлари қурилишида қўл келаётган экскаваторлар, улкан қурилишларда фойдаланилаётган кўприк кранлари, кончиларга мададкор бўлаётган компрессорлар мана шу беш йилликда давлат Сифат белгисини олди.

Шаҳарда саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш билан бирга корхоналар қувватини ошириш, илғор техника ва технологияни ишлаб чиқаришга жорий этишга ҳам катта эътибор берилмоқда. 57 та корхонада сифатни комплекс бошқариш системаси жорий этилди. Шу йилнинг ўзида 342 хил маҳсулотга сифат белгиси берилди. Бу ялпи ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг 25 процентига тенгдир. Айниқса, Киров, Октябрь, Собир Раҳимов, Куйбишев районлари партия ташкилотлари тайёрланаётган маҳсулот сифатини яхшилашга алоҳида эътибор бермоқдалар. Бу районлардаги корхоналарда тайёрланаётган маҳсулотларнинг каттагина қисми давлат сифат белгисига сазовор бўлган.

Тошкент шаҳар партия конференциясида ҳисобот доклади қилган шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров капитал маблағлар самарадорлигини ошириш, қурилишлар суръатини тезлаштириш бўйича амалга оширилган ишлар устида ҳам атрофлича тўхталиб ўтди. Халқ хўжалигини ривожлантиришга 2,8 миллиард сўмлик капитал маблағ сарфланди. 450 минг тошкентлик янги уйларга кўчиб ўтди ёки ўз турар-жой шароитини яхшилаб олди. Жойларда 48 минг ўқувчи ўринли мактаблар, кўплаб мактабгача болалар муассасалари, шифохоналар, маиший хизмат корхоналари қурилди. Шаҳар транспорти ва коммунал хўжалиги ривожланди, аҳолининг турмуш фаровонлиги ошди.

Тракторлар, пахта териш машиналари, электротехника буюмлари, мебеллар ва бошқа хил маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи янги қувватлар фойдаланишга топширилди. Ҳозирги кунда ҳам Тошкент трактор заводи, тўқимачилик комбинати, «Ташсельмаш» заводи қувватларини ошириш йўлида муҳим тадбирлар кўрилаяпти.

(Давоми иккинчи бетда).

ПАРХЕЗ ГЎШТ ВА ТУХУМ КЎПАЯДИ

ЎНИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК станциямиз коллективи учун паррандачиликни саноат асосида янада ривожлантириш, пархез гўшт ва тухум етиштириш ҳамда давлатга сотишни кўпайтиришда катта муваффақиятлар даври бўлди.

Паррандабоқарларимиз ҳозиргача давлатга 2145 центнер ёки беш йиллик планда белгиланганидан 875 центнер ортиқ гўшт етказиб бердилар. Шунингдек, эл дастурхонига 5 миллион 183 минг дона ўрнига 5 миллион 610 минг дона тухум тортиқ қилинди ва беш йиллик план анча ошириб бажарилди. Станциямиз паррандачилари йил охиригача қабул пунктларига яна 200 минг дона тухум тортиқ қилиш учун курашмоқдалар.

Аҳил коллективимиз якунловчи йил учун олган социалистик мажбуриятларини ҳам муваффақиятли бажарди. Йил бошидан буён давлатга 365 центнер ёки бир ярим йиллик план миқдорида пархез гўшт етказиб берилишига эришдик. Ҳозиргача пландаги 830 минг дона ўрнига 1 миллион 100 минг донадан зиёд тухум тайёрланиб, социалистик мажбурият ортиғи билан бажарилди.

Паррандачиларимиз жўжа очириш планини ҳам муваффақиятли ўринладилар. Якунловчи йилда инкубаторияларга 750 минг дона тухум қўйилди. Район колхоз ва совхозларига 510 минг жўжа сотилди. Бундай ютуқларга паррандалар парваришини намунали йўлга қўйиш, фан ютуқлари ва илғорлар тажрибасини ишлаб чиқаришда кенг жорий этиш туфайли эришмоқдамиз. Станция бўйича бу йил ҳар бир товуқдан ўртача 160 тадан тухум олиниши мўлжалланяпти.

Пархез гўшт ва тухум етиштириш ҳамда давлатга сотишни кўпайтириш паррандачиликни сердаромад, рентабелли соҳага айлантириш имконини беряпти. Станциямиз бўйича беш йилликда пландаги 16 минг сўмлик ўрнига 30 минг сўмликдан зиёд фойда олинди.

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди шарафига авж олиб кетган социалистик мусобақада Тоҳир Ҳасанов ва Вера Шегай ўртоқлар етакчилик қилаётган бригадалар коллективлари юксак кўрсаткичларга эришяптилар. Бу бригадаларда гўшт ва тухум етиштириш ойлик планлари мунтазам равишда 125—130 процент қилиб ўринланмоқда. Шахсий беш йиллик планларини 2,5—3 йилда ўринлаб қўйган Минзода Абдусаломова, Лиза Пак, Мўътабар Ниёзхўжаева сингари моҳир паррандачилар ҳозир 1984—1985 йиллар ҳисобига меҳнат қилишяпти.

Барча совет кишилари қатори станциямиз паррандачилари ҳам «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасини қизғин кутиб олдилар. Асосий йўналишлар лойиҳасида паррандачиликни саноат асосида йўлга қўйиш алоҳида таъкидланган. Бу пархез гўшт ва тухум етиштиришни жадал кўпайтириш, аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини тўларок қондириш имконини беради.

Ўн биринчи беш йилликда станциямизда парранда гўшти ва тухум етиштириш ҳамда давлатга сотиш янада кўпайтирилади. Келгуси йилдаёқ паррандачиларимиз эл дастурхонига камида 300 центнер гўшт ва 1 миллион дона тухум тортиқ қилиш мажбуриятини олганлар. Ана шу юксак марраларни муваффақиятли эгаллашга ҳозирдан мустаҳкам замин яратяпмиз.

Айни кунларда станциямизда ўн мингдан ортиқ товуқ ва 30 мингдан кўпроқ жўжа парвариш қилиняпти. Бу планда белгиланганидан анча ортиқдир. Станциямиз коллективи съезд олди зарбдор вахтасида туриб ишлаб, қиш даврида ҳам пархез гўшт ва тухум етиштиришни кўпайтирадилар.

Р. ГАЛЕУЛИН,
Янгийўл инкубатория-паррандачилик станциясининг директори.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЁЗУВЧИ АСҚАД МУХТОР (А. МУХТОРОВ)НИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Совет адабиётини ривожлантиришдаги хизматлари учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Асқад **Мухтор** (Асқад **Мухторов**) **Халқлар дўстлиги** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1980 йил 22 декабрь.

СССР Олий Совети Президиумида

СССР Олий Совети Президиуми СССР Мева-сабзавот хўжалиги иттифоқ — республика министрлигини тузди.

* * *

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Николай Тимофеевич Козловни СССР Мева-сабзавот хўжалиги министри этиб тайинлади.

МОСКВА А. Н. КОСИГИН БИЛАН ВИДОЛАШМОҚДА

Совет халқи Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоби, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССР Олий Советининг депутати Алексей Николаевич Косигиннинг вафоти тўғрисидаги хабарни чуқур қайғу билан эшитди. Хўжалик қурилишининг йирик ташкилотчиси, ўзининг бутун билими, партия ва давлат ишлари соҳасидаги катта тажрибасини коммунистик қурилишнинг буюк ишига бағишлаган кишининг юраги уришдан тўхтади.

Коммунистик партия Алексей Николаевични қаерга юбормасин, у Ватанга, совет халқига садоқат билан хизмат қилди, юксак партиявий фазилатларни намоён этиб, ишнинг кўзини билиб, КПСС сиёсатини амалга оширишда талабчанлик ва принципиаллик намуналарини кўрсатди.

Коммунизм идеалларига фидокорона содиқ бўлган А. Н. Косигин Совет Иттифоқининг ташқи сиёсатини амалга оширишда актив қатнашди.

Совет Армиясининг марказий уйи. Унинг пештоқига А. Н. Косигиннинг қора шойи билан ўралган портрети қўйилган. Бу ерда, Қизил Байроқ орденли залдаги супачада марҳумнинг жасади солинган тобут қўйилган. 22 декабрь куни Алексей Николаевич билан видолашув учун келган москваликларнинг ниҳояси кўринмайди.

А. Н. Косигиннинг Коммунистик партия билан Совет давлати олдида қилган катта хизматлари учун берилган мукофотлар — Социалистик Меҳнат Қаҳрамонининг иккита «Ўроқ ва Болға» олтин медали, олтита Ленин ордени, Октябрь Революцияси ва Қизил Байроқ орденлари, СССРнинг кўп медаллари супача олдидаги қизил ёстиқчаларга қадаб қўйилган.

Марҳумнинг боши узра қизил байроқлар эгиб қўйилган. Тобут ёнига КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми. СССР Министрлар Советининг гулчамбари қўйилган.

Залга янги гулчамбарлар — иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, РСФСР Олий Совети Президиуми ва РСФСР Министрлар Совети, СССР ва РСФСР министрликлари ҳамда идоралари, КПСС Москва шаҳар комитети ва Москва Совети ижроия комитети, КПСС Москва область комитети ва Москва область Совети, КПСС область комитетлари ва ижроия комитетлари, жамоат ташкилотлари, марҳумнинг қариндош-уруғларидан гулчамбарлар олиб кирилмоқда.

Мотам куйи янграйди. Дафн этишни уюштирувчи ҳукумат комиссиясининг аъзолари биринчи бўлиб мотам вахтасида турадилар.

Соат 12. Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, М. В. Зимянин, К. В. Русаков ўртоқлар фахрий қоровулликка турадилар.

Шундан кейин Коммунистик партия билан Совет давлатининг раҳбарлари А. Н. Косигиннинг қариндош-уруғлари ёнига келиб, уларга чуқур таъзия билдирадилар.

Неча ўн минглаб москваликлар Қизил Байроқ орденли залга келадилар. Заводлар, совхозларнинг ишчилари, колхозчилар, партия, совет, касаба союз, комсомол ходимлари, Совет Армиясининг жангчилари, фан ва маданият арбоблари, жамоат ташкилотларининг вакиллари, студентлар Коммунистик партия ва Совет давлатининг содиқ фарзанди билан видолашадилар. Алексей Николаевичнинг Совет давлати бахт-саодати йўлида қилган фидокорона меҳнати, камтарлиги ва кишиларга меҳрибонлиги уни партия ва халқ орасида самимий иззат-ҳурмат, юксак обрў-эътиборга сазовор қилди.

Фахрий қоровул ҳар уч минутда алмашиниб туради. СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Раисларининг ўринбосарлари, СССР Олий Совети палаталарининг раислари, министрлар, Москва шаҳри ва областидаги партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари, ҳарбий бошлиқлар тобут ёнида мотам вахтасида турадилар. (ТАСС).

А. Н. КОСИГИННИ ДАФН ЭТИШНИ УЮШТИРУВЧИ ҲУКУМАТ КОМИССИЯСИДАН

Ҳукумат комиссияси хабар беради: 22 декабрдан 23 декабрга ўтар кечаси А. Н. Косигиннинг жасади кремация қилинди.

А. Н. Косигин ҳоки солинган қути Совет Армияси марказий уйининг Қизил Байроқ орденли залига қўйилди. Қизил Байроқ орденли залга одамлар 23 декабрь эрталаб соат 9 дан 11 гача қўйилади.

А. Н. Косигин 23 декабрь соат 12 да Қизил майдонда Кремль девори ёнига дафн этилади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Коммунистик партия билан Совет давлатининг таниқли арбоби, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССР Олий Совети депутати, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Алексей Николаевич Косигин узоқ давом этган оғир касалликдан сўнг 1980 йил 18 декабрь куни 77 ёшида вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** — **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

УЛКАН ВАЗИФАЛАР ОЛДИДА

(Боши 1-бетда).

Янги қувватларнинг ишга туширилиши, илғор техника ва технологиянинг жорий этилиши натижасида корхоналарда меҳнат унумдорлиги 86 процент ошди. Ҳисобот даврида халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш 16 процент кўпайди. Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришда илғор усуллар айниқса қўл келмоқда. «Миконд», электротехника, «Таштекстильмаш» заводларида бригада пудрати асосида ишни ташкил этишга алоҳида эътибор берилмоқда. Ҳозир ишчиларнинг 15—60 проценти шу усулда меҳнат қилмоқда. Бунинг натижасида биргина Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасидаги бригадаларда меҳнат унумдорлиги 15 процентга ошди. Ҳозир корхонада нормасини бажармаётган ишчиларнинг ўзи йўқ.

Ҳисобот даврида пойтахт коммунистлари олдига Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш вазифаси қўйилган эди. Бу вазифани шаҳар коммунистлари ва барча меҳнаткашлари муваффақиятли бажармоқдалар. Қисқа вақт ичида саноат ишлаб чиқариш ҳажми 14 процент кўпайди. Икки йил мобайнида 125 миллион сўмликдан кўпроқ қўшимча маҳсулот ишлаб чиқарилди. Шаҳар маданиятини юксалтиришда, теварак — атрофни ободонлаштиришда катта ҳажмдаги ишлар бажарилди.

Тошкентликлар СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлар лойиҳасини қизғин муҳокама қилиб, ўзлари учун янги-янги вазифаларни белгилаб олмоқдалар. Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантиришда ўн биринчи беш йиллик алоҳида босқич бўлади. Янги беш йиллик тошкентликлар учун янги истиқболлар очади. Шаҳар янада кўркамлашади, турар-жой фонди кенгаяди, маданий-маиший объектлар кўпаяди.

Саноатчилар маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини яна ҳам оширадилар. Янги беш йилликнинг дастлабки йилларида такомиллашган қишлоқ хўжалик машиналари, қуввати оширилган тракторлар, 100 тоннагача юк кўтарадиган кўп пролетли кранлар, пахтани қабул қилиш ва сақлаш устидан назорат қилувчи автоматлашган системалар яратиш кўзда тутилмоқда. Айни пайтда халқ эҳтиёжи учун чиқарилаётган маҳсулотлар хили ҳам кўпайиб, сифати яхшиланади.

Партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари бу вазифаларни бажармоқ учун хўжаликка раҳбарлик методларини янада такомиллаштиришлари, омманинг меҳнат ва сиёсий активлигини оширишлари керак. Маданий-маиший объектлар, уй-жойлар қурилиши учун корхоналар ва ташкилотлар ҳиссасини кўпайтириш лозим. Улар кучи билан дам олиш зоналарини кенгайтириш, пионер лагерлари, профилакторийлар қуриш керак.

Шаҳар партия ташкилоти капитал қурилишни ривожлантириш масаласига ҳамиша катта эътибор бериб келмоқда. Бунинг натижасида қурилишлар қўлами кенгайди, қурилиш ташкилотларининг моддий-техника базаси мустаҳкамланди. Ўнинчи беш йиллик давомида асосий фондларни ишга тушириш ҳажми 40 процент ошди. Меҳнаткашларга бир миллион квадрат метр турар-жой, 4 минг ўринли мактабгача болалар муассасалари совға қилинди. 300 миллион сўмликдан кўпроқ пудрат ишлари бажарилди.

Кейинги икки йил давомида эса 200 минг квадрат метр саноат ишлаб чиқариш майдони, 5 та саноат корхонаси ишга туширилди. Пировардида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми яна ҳам кенгайди.

Докладчи ҳамда музокарада иштирок этган Ленин район партия комитетининг биринчи секретари Ю. А. Чурсин, Тошкент трактор заводи директори И. Мусин, «Ташсельмаш» заводи пайвандловчилар бригадаси бошлиғи М. Мўйдинов, «Миконд» заводи партия комитетининг секретари А. Фозилбеков, Чилонзор район партия комитетининг биринчи секретари Т. Содиқов ва бошқа ўртоқлар қурилишлар суръати ва сифатини янада оширишга ёрдам берувчи таклифларни ўртага ташладилар. Тўғри, кейинги йилларда қурилишлар қўлами анча кенгайди. 1-уйсозлик комбинати, «Жилстрой», «Тракторстрой», «Метрострой», 11-«Висотстрой» трестлари коллективлари қурилишлар муддатини қисқартириб, иш сифатини оширишга эришмоқдалар. Лекин ҳамма қурилиш ташкилотлари ҳам бирдай тўла қувват билан ишлаяпти, деб бўлмайди. Янги турар-жой массивларини планлаштириш ишлари ҳамон суст бажарилмоқда. Мактаблар, мактабгача болалар муассасалари, соғлиқни сақлаш, маиший ва савдо объектлари қурилиши секин бормоқда. Шундай аҳволни уй-жой қурилишида ҳам кўриш мумкин. Йил охиригача қарийб 200 минг квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилиши керак. Лекин қурилиш суръати талаб даражасида эмас. Куйбишев, Фрунзе, Чилонзор районлари пудрат ташкилотлари ўз зиммаларидаги вазифани тўла бажармаяптилар.

Маблағларни ҳамда ишчи кучларини объектларга сочиб юборишдек ярамас ҳолат ҳамон сезилмоқда. Шунинг учун ҳам ишга туширилиши лозим бўлган объектларда суръат ўсмаяпти. Бундан ташқари, молияланмаган, лойиҳа-смета ҳужжатлари бўлмаган ва ускуналар билан тўла таъминланмаган объектлар ҳам суръатга тушов бўлмоқда. Тамаки фабрикаси реконструкцияси, «Вторцветмет» объектлари қурилишида шундай аҳвол рўй берди.

Қурувчилар уй-жой қурилиши сифатини яхшилаш соҳасида ҳали кўп ишларни қилишлари керак. Айрим ҳолларда чала битган турар-жойларни ҳам фойдаланишга топшириб юбормоқдалар. Буларнинг ҳаммаси қурилиш ва шаҳар хўжалигига раҳбарликнинг сустлигидан, қурилиш индустрияси базасини ривожлантиришга эътиборсизликдан, илғор иш усуллари суст жорий этилаётганлигидан дарак беради.

Конференцияда КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори қандай бажарилаётганлиги ишчанлик билан таҳлил этилди. Шаҳар партия комитети, район партия комитетлари тарбиявий ишга комплекс ёндошув бўйича кўп ишлар қилдилар. Бу масала пленумларда, актив йиғилишларида, илмий-амалий конференцияларда кенг муҳокама қилинди. Пировардида пропагандистларнинг ҳаёт билан алоқаси яна ҳам мустаҳкамланди, суҳбатлар мавзуи бойиди, оммавий-сиёсий ишлар савияси ошди.

Шаҳар партия комитети коммунистлар ва партиясиз активларнинг марксча-ленинча ўқувига ва иқтисодий таълим системасини такомиллаштиришга эътиборни кучайтирди. Ўқувнинг турли формаларига барча меҳнаткашларнинг 88 процентдан кўпроғи жалб этилган. Сиёсий мактаб ва семинар раҳбарлари ўтган ўқув йилида 10 мингдан ортиқ тингловчига муқобил планлар тузиб чиқишда ёрдамлашдилар. 30 мингдан ортиқ ишчи шахсий социалистик мажбуриятлар олди. 8300 тингловчи эса тежамкорлик бўйича ўз шахсий ҳисобини очди.

Кейинги йилларда шаҳар ва район раҳбарлари, депутат ва олимлар билан меҳнаткашларнинг учрашувлари одат тусига кириб бормоқда. Бу яхши самаралар бераяпти. Учрашувларда кўпчиликни қизиқтирган масалалар конкрет ҳал қилинмоқда, меҳнаткашлар эътибори бундан буён бажарилиши лозим бўлган вазифаларга қаратилмоқда.

Лекин оммавий-сиёсий ишларни ташкил этишда ҳали бир қатор муҳим вазифалар турибди. Айрим коммунистлар ўз ғоявий-назарий билимларини ошириш устида кам ишламоқдалар. Улар орасида раҳбар кадрларнинг ҳам борлиги ачинарлидир. Баъзи агитколлективлар, лекторлар, сиёсий ахборотчилар суҳбати кундалик ҳаётий воқеалардан узоқ бўлиб қолмоқда. Суҳбатлар давомида омма эътибори кундалик вазифаларга қаратилмайди, илғор тажрибалар оммалаштирилмайди.

Ҳозирги пайтда Тошкент шаҳрида қарийб 95 минг коммунист меҳнат қилмоқда. Улар 2.052 бошланғич, 2.393 цех партия ташкилотлари, 2700 дан кўпроқ партия группасига бирлашганлар. 105 та бошланғич партия ташкилоти партия комитети ҳуқуқини, улардан бештаси район партия комитети ҳуқуқини олган. Ўтган беш йилликда цех партия ташкилотлари 396 тага, партия группалари эса 486 тага кўпайди. 47 партия ташкилоти йирик ишлаб чиқариш бирлашмаларида фаолият кўрсатаяпти.

Шаҳар партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари ўртасидаги алоқани мустаҳкамлаш мақсадида бир қатор тадбирлар амалга оширияпти. Шаҳар ва район партия комитетлари аъзолари бевосита бошланғич партия ташкилотларида бўлиб, уларга амалий ёрдам кўрсатмоқдалар. Секретарлар семинарлари, давра суҳбатлари тез-тез ўтказилиб турибди. Бу йиғинларда ташкилий-партиявий ишларни такомиллаштириш, оммавий-сиёсий ишлар даражасини ошириш бўйича секретарларга қимматли маслаҳатлар берияпти. Бундан буён ҳам бошланғич партия ташкилотларига кўрсатилаётган амалий ёрдамни кучайтириш, уларнинг жанговарлик ва ишчанлик қобилиятини ошириш чораларини кўриш керак.

Конференцияда шаҳар партия ташкилоти ревизия комиссияси раиси М. Мирсаидовнинг доклади ҳам тингланди.

Конференцияда муҳокама қилинган масалалар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

Конференцияда Тошкент шаҳар партия комитети, шаҳар партия ташкилоти ревизия комиссиясининг янги составлари сайланди.

* * *

Шаҳар партия комитетининг бўлиб ўтган ташкилий пленумида **У. У. Умаров** Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари, **К. П. Дудин** шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари, **Б. Ғ. Ҳалилов** ва **М. Ф. Солдатов** шаҳар партия комитетининг секретарлари қилиб сайландилар.

Алексей Николаевич КОСИГИН

КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Олий Совети депутати, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Алексей Николаевич Косигин узоқ давом этган оғир касалликдан кейин 1980 йил 18 декабрь куни 77 ёшида вафот этди. Коммунистик партия билан Совет давлатининг таниқли арбоби, ўзининг бутун кучи ва билимини, зўр партиявий ва давлат иши тажрибасини коммунистик қурилишнинг улуғ ишига сарфлаган инсондан жудо бўлдик.

Алексей Николаевич Косигин 1904 йил 21 февраль куни Ленинград шаҳрида ишчи оиласида туғилди. 1927 йилдан КПСС аъзоси. У ўн беш ёшли ўспиринлик чоғидаёқ Қизил Армия сафига кирди. Шундан кейинги йилларда матлубот кооперацияси системасида ишлади.

1935 йилда С. М. Киров номидаги Ленинград Тўқимачилик институтини тамомлаб чиққанидан кейин мастер, смена бошлиғи, фабрика директори, Ленинград область партия комитетининг бўлим мудири, Ленинград меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси бўлиб ишлади.

1939 йилдан бошлаб А. Н. Косигин — СССР тўқимачилик саноати халқ комиссари бўлди. 1940 йилдан бошлаб — СССР халқ комиссарлари Совети Раисининг ўринбосари, 1943 йилдан 1946 йилнинг охиригача эса айни вақтда РСФСР Халқ Комиссарлари Советининг Раиси бўлиб ишлади. Улуғ Ватан уруши йилларида у ВКП(б) Марказий Комитети билан Давлат мудофаа комитетининг топширувига биноан халқ хўжалигини фронт эҳтиёжларини қондириш учун қайта қуриш билан боғлиқ бўлган махсус вазифаларни бажарди.

Урушдан кейинги йилларда А. Н. Косигин СССР Министрлар Советининг Раисининг ўринбосари ва айни вақтда СССР Молия министри бўлиб, сўнгра СССР Енгил саноат министри, СССР Госплани раиси бўлиб ишлади. 1960 йилдан бошлаб у СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари бўлди. 1964 йилдан 1980 йил октябригача А. Н. Косигин СССР Министрлар Советининг Раиси бўлиб ишлади.

Коммунистик партия Алексей Николаевич Косигинни қаерга юбормасин у ҳамма лавозимларда хўжалик қурилишининг катта ташкилотчиси эканлигини кўрсатди, СССРнинг ташқи сиёсат йўлини ўтказишда актив қатнашди, Ватанимизга, совет халқига садоқат билан хизмат қилди. У юксак партиявий фазилатлари билан, ишни чуқур билиши, партия сиёсатини амалга оширишдаги талабчанлиги ва принципиаллиги билан ажралиб турар эди. Коммунизм идеалларига астойдил садоқат, Совет давлатининг манфаатлари йўлида фидокорона меҳнат қилиш, камтарлик ва одамларга нисбатан меҳрибонлик фазилатлари туфайли Алексей Николаевич Косигин партияда ва халқ орасида юксак обрў-эътибор қозонди.

А. Н. Косигин партиянинг XVIII съездидан бери КПСС Марказий Комитетининг аъзоси. У КПСС Марказий Комитети Президиуми ва Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат ва аъзо бўлиб бир неча бор сайланди, иккинчи чақириқдан бошлаб ўнинчи чақириққача СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг депутати бўлди.

Коммунистик партия билан Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун Алексей Николаевич Косигинга икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. У олтита Ленин ордени билан, Октябрь Революцияси ва Қизил Байроқ орденлари кўпгина медаллар билан мукофотланди.

Коммунистик партия билан совет халқининг содиқ фарзанди, ўзининг бутун умрини коммунизм қурилиши улуғ ишига бағишлаган Алексей Николаевич Косигиннинг порлоқ хотираси совет кишилари қалбида абадий сақланиб қолади.

Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, Д. А. Кунаев, А. Я. Пельше, Г. В. Романов, М. А. Суслов, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, В. В. Шчербицкий, Г. А. Алиев, П. Н. Демичев, Т. Я. Киселев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, Э. А. Шеварднадзе И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, К. В. Русаков, Г. Ф. Сизов, И. В. Архипов, М. П. Георгадзе, А. П. Шитиков, В. П. Рубен, А. К. Антонов, Н. К. Байбаков, И. И. Бодюл, В. Э. Димшиц, К. Ф. Катушев, Л. А. Костандов, В. Н. Макеев, Н. М. Мартинов, Г. И. Марчук, И. Т. Новиков, З. Н. Нуриев, Л. В. Смирнов, Н. В. Талызин, М. С. Смиртюков, В. Ф. Гарбузов, А. М. Школьников, Н. Н. Тарасов, А. И. Шибаев, Б. Н. Пастухов, Л. А. Борисов.

АЛЕКСЕЙ НИКОЛАЕВИЧ КОСИГИННИНГ КАСАЛЛИГИ ВА УЛИМИНИНГ САБАБИ ТЎҒРИСИДА МЕДИЦИНА ХУЛОСАСИ

76 яшар А. Н. Косигин кўпдан бери коронар артерияси ва мия артериясининг атеросклерози билан оғриб келар, 1976 йилга келганда мияга субарохноидал қон қуйилиши билан, 1979 йилнинг октябри ва 1980 йилнинг августида қайталанма кенг трансмурал миокард инфаркти билан оғирлашганди. Бўлиб ўтган инфарктлар оқибатида юракнинг ғоятда хасталаниши юрак аневризми ҳосил бўлишига олиб келди ва юрак иллати, юрак уриши ва қон ҳайдашининг оғир бузилишлари содир бўлди.

1980 йилнинг 18 декабрида А. Н. Косигиннинг юраги тўсатдан уришдан тўхтади.

Патологоанатомик текшириб кўрилганида қўйилган диагноз батамом тасдиқланди.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ҳузуридаги тўртинчи бош бошқарма бошлиғи, СССР Фанлар академияси ва СССР Медицина фанлари академиясининг академиги, профессор **Е. И. Чазов**; хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор **В. Г. Попов**; СССР Медицина фанлари академиясининг академиги, профессор **Е. В. Шмидт**; профессор **А. В. Сумароков**; медицина фанлари доктори **И. В. Мартинов**; медицина фанлари кандидати **Д. Д. Нечаев**; даволовчи врач **А. Н. Прохоров**; хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор **Ю. В. Постнов.**

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети **қарор қиладилар:**

1. Алексей Николаевич Косигинни дафн этишни уюштириш учун Н. А. Тихонов (раис), И. В. Капитонов, Л. А. Борисов, М. С. Смиртюков, Н. Н. Тарасов ўртоқлардан иборат ҳукумат комиссияси тузилсин.

2. А. Н. Косигин Қизил майдонда, Кремль девори ёнида дафн этилсин.

БЕШ ЙИЛЛИКНИ БАЖАРГАН КОЛЛЕКТИВЛАР

ИШ СИФАТИНИ ОШИРАМИЗ

ЎЗБЕКИСТОН Давлат инженерлик-техникавий текширишлар институти (ЎзГИИТИ) коллективи бош лойиҳа ташкилотлари буюртмалари бўйича инженерлик, геология текшириш ишларини бажарадилар. Бу институтнинг хулосасисиз биронта объект лойиҳаланмайди. Институт коллективи ишлаб чиқаришда самарадорликка алоҳида эътибор бериб, бирнеча марта бутуниттифоқ ва республика мусобақаларида мукофотли ўринларни эгаллаб келмоқда. Яқинда у СССР Госстройи ва тармоқ ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди. Шу муносабат билан жамоатчи мухбиримиз И. АХМЕТОВ институт директори Г. САЙДАЛИХЎЖАЕВга бирнеча саволлар билан мурожаат қилди.

— Аввало институтнинг кўрсаткичлари, ишлаб чиқариш фаолияти ҳақида гапириб берсангиз?

— Коллективимиз инженерлик-геология текширишлари бўйича тупроқ хусусиятининг техникавий ҳужжатларини ишлаб чиқади. Бу эса бўлажак биноларнинг пойдевори мустаҳкамлиги учун зарур шартдир. Биз беш лойиҳа ташкилотлари буюртмалари асосида ишлаймиз. Бундай буюртмачилар Иттифоқда 20 та ва республикада 25 тадан ортиқдир. Хизмат кўрсатадиган объектларимиз эса 2 мингга яқин. Бизнинг ходимларимиз бу йил ишга туширилган йирик директив объектлар — Чирчиқдаги капролактам ишлаб чиқариш комплекси, Бекободдаги электр қуввати билан пўлат эритиш комплекси, Олмалиқдаги В. И. Ленин номли кон-металлургия комбинатининг янги қувватлари, Тошкент метрополитени ва бошқа объектларни лойиҳалашда иштирок этишди.

Институт коллективи тайёр техникавий ҳужжатларни топшириш бўйича беш йиллик планни — 1980 йил 1 октябрда муддатидан илгари бажарди. Жами амалга оширилган иш ҳажми 18,3 миллион сўмликни ташкил этади. Бу тўққизинчи беш йилликдагидан 15,2 процент кўпдир. Мана шу ўсишнинг барчасига фақат меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди. Институт муваффақиятларида унинг Тошкентдаги марказий аппарати, шунингдек Бухоро, Нукус, Самарқанд ва Фарғонадаги филиаллари коллективларининг ҳиссаси салмоқлидир.

— Ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг юқори бўлиш омиллари нимада?

— 1976 йилда институтимиз планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантириш янги усулига ўтди. Бошқача қилиб айтганда, унинг ишлаб чиқариш фаолиятида асосий ва ҳал қилувчи кўрсаткич — буюртмачига тўла ҳажмда бериладиган маҳсулот—техникавий ҳужжатлар бўлиб қолди. Янгича усул техникавий-иқтисодий кўрсаткичларнинг юксалишига сезиларли таъсир кўрсатди. Ҳар бир ходим илғорларни рағбатлантириш бундан буён фақат буюртмачига топширилган юқори сифатли техникавий ҳужжатлар натижасида амалга ошишини яхши билади. Бундай рағбатлантириш эса бажарилган иш смета баҳосининг 10 процентигача ташкил этади. Мана шундай шароитда мусобақанинг самарадорлиги ошди. Жумладан, катта топограф А. Нормуҳамедов ҳозир икки беш йиллик шахсий планини бажариб, 1986 йил ҳисобига ишлаяпти. Катта топографлар Э. Макаренко ва В. Письменский шахсий беш йиллик топшириқларини 1978 йилда адо этишди.

Институтимизда янги техника ва технология кенг қўлланилаяпти. Бу янгиликлар самарадорликни ошириш билан бир вақтда техникавий ҳужжатлар тайёрлаш муддатларини қисқартирмоқда, сифатни ошираяпти.

— Янгиликларни жорий этишнинг самараси қандай бўлмоқда?

— Янги техника ва технологияни кенг жорий этиш натижасида институт фақат тўққизинчи беш йилликнинг ўзида давлатнинг 2 миллион сўмликдан ортиқ маблағини иқтисод қилди. Институтимиз коллективи ўнинчи беш йилликда 1500 аҳоли яшайдиган пунктлари бош планининг асосини тайёрлаб берди. Уларнинг кўпи Тошкент областида жойлашган.

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишларда лойиҳалаш ташкилотлари зиммасига катта вазифалар юклатилган. **«Лойиҳа-смета иши яхшилансин, қурилиш энг прогрессив ва тежамкор лойиҳалар бўйича амалга оширилсин. Улардан фан-техника тараққиёти ютуқларидан фойдаланиш ва илғор тажриба асосида, материалларни ҳамда қурилишда меҳнат сарфини тежаш асосида капитал маблағлар самарадорлигини ошириш кўзда тутилсин»**, — дейилади Асосий йўналишлар лойиҳасида.

Коллективимиз ўзининг бундан кейинги фаолиятида шу тавсияларга кўпроқ амал қилишга ҳаракат этади. Бунинг учун, аввало, ижодий изланиш қўламини янада кенгайтирамиз. КПСС XXVI съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун барча резерв ва имкониятларни сафарбар этамиз.

И. АХМЕТОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

ЁШЛАР ИЖОДКОР БЎЛСИН

КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасида ўн биринчи беш йилликда фан ва техниканинг ривожи совет жамиятини янада тараққий эттиришнинг энг муҳим проблемаларини ҳал этишга янада кўпроқ даражада бўйсиндирилиши лозимлиги таъкидланган.

Жумладан, Асосий йўналишлар лойиҳасида халқ хўжалигининг вазифаларини ҳал этиш учун олий ўқув юртларининг илмий потенциалидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш зарурлиги ҳам уқтирилган.

Маълумки, бутун мамлакатимизда бўлгани каби пойтахтимиздаги олий ўқув юртларида ҳам студентларнинг илмий-ижодкорлигини янада ошириш соҳасида талай ишлар қилинмоқда. Ҳар йили олий ўқув юртларининг талабалари ижтимоий фанлар, табиий ва техника фанлари соҳасидаги изланишларини илмий докладларида, рефератларда баён қилиб, уларни назарий-амалий конференцияларда ўқиб берадилар, студентлар илмий жамиятларининг конкурсларига ҳавола этадилар.

Ёшлар ижодкорлигини ошириш мақсадида лойиҳанинг учинчи бобига **«Олий ўқув юртлари талабаларининг илмий ва техникавий ижодкорлиги янада ривожлантирилсин»** деган сўзлар қўшиб қўйилса, айни муддао бўлур эди, деб ўйлаймиз.

Ф. ИСМОИЛОВ,
фалсафа фанлари кандидати.

МЕҲНАТКАШЛАР ҲУЗУРИДА

Область «Билим» жамиятининг бир группа лекторлари Чиноз районы меҳнаткашлари ҳузурида бўлиб, «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасини кенг пропаганда қилдилар. ТошДУ профессор ва ўқитувчиларидан филология фанлари докторлари А. Ҳожиаҳмедов, М. Сеидов, филология фанлари кандидатлари О. Мадаев, Л. Махсумова, Н. Алиев ва Т. Собитоваларнинг лекция ва суҳбатлари меҳнаткашларда катта таассурот қолдирди.

Б. ТУРДИЕВ.

«Госкомсельхозтехника» Янгийўл район бирлашмаси ремонт устахонаси коллективи бу йил областимиз колхоз ва совхозларидаги 700 та ҳайдов тракторини капитал ремонтдан чиқарди. Улар ҳозирги кунларда ҳайдов тракторларини капитал ремонт қилишни жадал суръатларда олиб бораётирлар. Суратларда: (чапдан ўнгга) смена инженери Р. Осмонов бригада бошлиғи И. Абибуллаев билан ремонт қилинган ҳайдов трактори сифатини кўздан кечирмоқда; илғор слесарь-электрик Қ. Муҳамедов; капитал ремонт қилинган тракторлар хўжаликларга жўнатилмоқда.

В. Сироткин фотолари.

ЮКСАЛИШ ОДИМЛАРИ

ПАРТИЯМИЗНИНГ XXV съездидан ўтган давр ичида мамлакатимиз ҳаётида катта социал-сиёсий ва иқтисодий ўзгаришлар юз берди. Халқ хўжалиги ҳар томонлама юксалди.

Совет халқи съезд қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб шундай зафарларга эришди. КПСС Марказий Комитетининг мамлакатимизни яқин ўн йилдаги тараққиётини башорат қилувчи партия XXVI съездига лойиҳаси районимиз меҳнаткашларини яна ҳам зўр зафарларга чорламоқда. Мазкур ҳужжат қизиқиб муҳокама қилинаяпти.

Ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йили ва умуман беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун авж олиб кетган умумхалқ социалистик мусобақасида районимиз меҳнаткашлари ҳам фаол иштирок этишяпти.

КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисидаги қарори ҳамма ишимизда дастуруламал бўлмоқда. «Съездолди умумхалқ мусобақасига етакчилик қилиш, совет кишиларининг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини хўжалик ва маданий қурилишнинг конкрет вазифаларини ҳал этишга сафарбар қилиш — барча партия, совет ва хўжалик органларининг, касаба союз, комсомол ташкилотларининг биринчи навбатдаги бурчидир», — дейилади қарорда.

Районимиздаги барча меҳнат коллективларида КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олиш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқилиб изчил амалга оширилмоқда. Айниқса, чорвадорларимизнинг ғайрати таҳсинга лойиқ. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Конимех, Фориш районлари билан бир қаторда районимиз чорвадорларининг ҳам ўн биринчи беш йилликда гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштириш юзасидан қабул қилган тадбирларини маъқуллаганлиги кучимизга-куч қўшиб юборди.

Тадбирларга мувофиқ ўн биринчи беш йилликнинг охирига бориб районимизда йилига тирик вазнда 16,7 минг тонна гўшт тайёрланади. Қорамоллар бош сони 32 процентга, чўчқалар бош сони 2,1 баравар, паррандалар бош сони 4,7 баравар ўсади. Ҳар бош сигирдан ўртача 3150 килограммдан сут, ҳар товуқдан 160 тадан тухум олинади. Чорвадорларимиз ана шу вазифаларни тўла-тўкис амалга ошириш учун ҳозирданоқ изчиллик билан кураш олиб бормоқдалар. Район чорвадорлари КПСС Марказий Комитетининг июль (1979 йил) Пленуми қарорларини оғишмай ҳаётга татбиқ этиб боришмоқда. Фан ва техника ютуқлари ишлаб чиқаришга тезкорлик билан жорий этилаяпти. Илғорлар тажрибаси омманинг мулкига айлантириляпти.

Биз бу соҳада катта тажриба орттирган, эл-юрт маъмурчилиги йўлида куч-ғайратларини аямаётган азамат чорвадорлар, жумладан, «Ангрен» совхозидан Т. Комотовская, Ворошилов номли совхоздан Г. Эралиева, «Оҳангарон» совхозидан М. Қодирова, Куйбишев номли совхоздан З. Абдусатторова каби сут соғувчилар, С. Раҳимов номли совхоздан Б. Абдиев, «Тошкент» от заводидан Ж. Норбеков ва М. Иброҳимов сингари чўпонлар билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Деҳқонларимизнинг амалга ошираётган ишлари диққатга сазовордир. Уларнинг астойдил, пешона тери тўкиб қилган меҳнатлари бугунги кунда ўз самараларини бермоқда. Ўнинчи беш йилликнинг сўнгги йилида давлатга пландаги 36500 тонна ўрнига 60000 тонна сабзавот сотилди. Бундай муваффақиятга социалистик мажбуриятларини шараф билан бажарган К. Е. Ворошилов номли совхоз сабзавоткорлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Мазкур хўжалик коллективи давлатга 12000 тонна маҳсулот етказиб берди. Совхознинг Т. Тўлдибоев, Т. Назарова, П. Бойнаев, Т. Ирисметов бошлиқ бригадалари аъзолари мўл ҳосил етиштирдилар. «Тошкент» от заводи, В. В. Куйбишев номли, «Оҳангарон», Г. К. Жуков номли, «Ангрен» ва Серго номли совхозларнинг деҳқонлари ҳам баракали меҳнат қилдилар. Соҳибкорларимизнинг меҳнат ютуқлари ҳам чакки бўлмади. Улар ҳозиргача давлатга 3345 тонна мева армуғон этдилар.

Партиямизнинг XXV съездидан буён ўтган даврда районни иқтисодий ва социал ривожлантириш соҳасида амалга оширилган ишлар тўғрисида сўз юритадиган бўлсак, сезиларли ютуқларга эришилганлигини кўрамиз. Беш йилликнинг ўтган тўрт йилида салкам 55 миллион сўмлик саноат маҳсулоти реализация қилинди. Давлатга 55,6 минг тонна дон, 184 минг тоннага яқин сабзавот, 14,4 минг тонна мева, 10249 тонна полиз, 31,5 минг тонна картошка, 5500 тонна узум, 27 минг тоннадан зиёд гўшт, 33265 тонна сут, 12519 минг дона тухум, 1318 тонна жун сотилди.

Ўнинчи беш йилликнинг ўтган даврида районимиз қишлоқларини ободонлаштириш мақсадларига катта маблағ сарфланди. Қишлоқларимизнинг кўркига кўрк қўшилди. Ободонлаштириш ишларида халқ депутатлари фаол қатнашдилар. Жами 4110 квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилди. Қурилишларнинг аксарияти сайловчиларнинг наказлари асосида амалга оширилди.

Аҳолига савдо, маданий-маиший ва медицина хизмати кўрсатиш тобора яхшиланиб бормоқда. Қишлоқ аҳолисига 82 савдо точкаси, 230 минг китоб фондига эга бўлган 31 кутубхона, 15 та маданият уйи ва клуб, касалхона, поликлиника, 32 та фельдшерлик-акушерлик пункти хизмат кўрсатмоқда. Халқ маорифи ўтган йиллар ичида тараққий этди. Агар беш йиллик бошида районда 37 та мактаб бўлган бўлса, эндиликда уларнинг сони 42 тага етди. Кейинги йилларда мактабларда таълим-тарбия ишининг сифати анчагина яхшиланди. Мактабларнинг моддий-ўқув базаси мустаҳкамланди. Мавжуд 16 та болалар боғчасида меҳнаткашларнинг 3000 га яқин фарзанди тарбияланади.

Аҳоли турмуш маданияти кескин яхшиланиб бормоқда. Меҳнаткашлар турмушида янгича маросимлар кенг ўрин олаяпти. Ленинчи, Инқилоб, Қорахитой қишлоқ Советлари бу борада ибратли ишларни амалга оширмоқдалар.

Район Совети ва унинг ижроия комитети районни иқтисодий ва социал ривожлантириш планининг бажарилишини диққат марказида тутмоқда. Халқ хўжалигини тараққий эттиришнинг турли хил масалалари район Совети сессияларида, ижроия комитет мажлисларида кўриб чиқилмоқда. Масалан, район Советининг учинчи сессиясида районни иқтисодий-социал ривожлантиришнинг 1980 йил плани бажарилиши, кейинги сессияда аҳолига медицина хизмати кўрсатишнинг аҳволи ва уни янада яхшилаш чоралари тўғрисидаги масалалар муҳокама қилинди.

Биз депутатларнинг активлигини оширишга муҳим аҳамият бераяпмиз. Халқ депутатлари ўзлари меҳнат қилаётган участкаларда ташаббускорлик ва шахсий ибрат кўрсатмоқдалар. Сессиялардан бирида район Совети депутатларидан «Тошкент» от заводининг чўпони Жуман Норбеков, «Оҳангарон» совхозининг сут соғувчиси Хайринисо Қурбонова, Ворошилов номли совхознинг сабзавотчилик бригадаси бошлиғи Турсунмат Тўлдибоев, Будённий номли совхоз бригадири Исоқжон Исмоиловларнинг ватанпарварлик ташаббуслари маъқулланди. Улар беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллигини муносиб кутиб олишга аҳд қилган эдилар. Шуни мамнуният билан қайд этиш керакки, ташаббускорлардан Ж. Норбеков ва Т. Тўлдибоевлар аҳдларини шараф билан бажардилар. Ташаббускорларнинг даъвати кўплаб чорвадорлар ва деҳқонларимиз томонидан қўллаб-қувватланди.

Сессияларда депутатларнинг фаолиятлари тўғрисидаги ҳисоботларни тинглаб бориш яхши самара бермоқда. Район Советининг яқинда бўлиб ўтган тўртинчи сессиясида депутатлардан Ҳ. Оқмуллаев ва У. Алимбековаларнинг ҳисоботлари тингланди.

Қишлоқ Совети ижроия комитетларининг иш услублари такомиллашиб бораяпти. Уларнинг ўз территорияларидаги хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик қилиши кучайди, қишлоқ депутатларининг активлиги ортмоқда. Район ижроия комитети эса қишлоқ Советларининг ижроия комитетларига амалий ёрдам кўрсатиб, жанговарлик ва ташаббускорликни оширмоқда.

КПСС давлат қурилиши соҳасида Советлар ишига алоҳида эътибор бериб келмоқда. Кейинги йилларда барча бўғинлардаги Советларнинг ролини оширишга, уларнинг ҳуқуқлари ва моддий имкониятларини анча кенгайтиришга қаратилган бир қатор конкрет тадбирлар кўрилди, қонунлар ишлаб чиқилди ва тасдиқланди.

Шу йил июнь ойида СССР Олий Советининг учинчи сессиясида қабул қилинган ўлка, область ва округ Советларининг асосий ваколатлари тўғрисидаги қонун партиямиз давлат ҳокимияти органларининг фаолиятини яхшилаш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб келаётганлигидан яққол далолат беради. Бу эса ўз вақтида зиммамизга катта масъулият юклайди. Халқ депутатлари Советлари янги қонун кўрсатмалари билан қуролланиб ўз вазифаларини шараф билан адо этадилар.

Жонажон партиямизнинг XXVI съезди очиладиган қувончли дам яқинлашаяпти. Шубҳа йўқки, районимиз меҳнаткашлари мамлакатимиз коммунистларининг бу улкан анжуманини ишлаб чиқаришда, жамоат ишларида янги зафарлар билан кутиб оладилар.

А. ҚОСИМОВ,
халқ депутатлари Оҳангарон район Совети ижроия комитетининг раиси.

СЪЕЗДДАН СЪЕЗДГАЧА

БЕКОБОД РАЙОНИДА

САҲНАДА «ДЎСТЛИК» АНСАМБЛИ

Қардош Қирғизистон ССР Ўш области ва Тожикистон ССР Ленинобод области бир гуруҳ санъаткорларидан тузилган «Дўстлик» ансамбли район хўжаликларида меҳмон бўлди. Улар ўз репертуарларидаги иттифоқимиз халқларининг ҳамда чет эл халқларининг оҳанграбо қўшиқлари, жозибали куй ва рақслари билан таништирдилар.

Қирғизистонда хизмат кўрсатган артист Расулжон Ураимжонов, сатира ва юмор устаси Умаржон Маъмуров, рақкоса Насиба Азизовалар ижро этган дўстлик тароналари томошабинларда катта таассурот қолдирди.

ПАХТАКОРЛАРНИ ШАРАФЛАБ

Район пахтакорларининг 1980 йилги катта меҳнат муваффақиятини шарафлаш маросими бўлиб ўтди. Мўл ҳосил усталарининг ҳузурида Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати — «Шодлик» ансамбли қатнашчилари катта концерт қўйиб бердилар. Рақкоса Дилбар Фаёзова, хушовоз хонанда Ғуломжон Ёқубов ва бошқаларнинг чиқишларини пахтакорлар қизғин кутиб олдилар. Катта концерт программасига район ДОСААФчиларининг чиқишлари, дорбозлар томошалари, миллий кураш усталарининг баҳслари уланиб кетди.

К. РАҲМОНБЕРДИЕВ.

Фароғат Ашурова Бекобод районидаги Дзержинский номли колхознинг ёш соғувчисидир. Бу йил у ўзига бириктилган 16 сигирнинг ҳар биридан 4 минг килограммдан сут соғиб олиш учун курашмоқда. Соғувчи юксак социалистик мажбуриятни бажариш арафасида турибди.

М. Қорабеков фотоси.

Янгийўл пахта тозалаш заводи лабораториясида ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йили кўкламига сифатли чигит тайёрлаш ишлари олиб борилмоқда. Суратларда: лаборант Т. Добриднева чигитнинг кўкаришини текширмоқда (пастда), катта лаборант Фарида Чупринова ва контролер агроном Наталья Шанина экишга тавсия этилган «Тошкент» навли пахта чигити намуналарини ажратиб олмоқдалар.

В. Сироткин фотолари.

ОРЗУДАН КАШФИЁТ ҚАДАР

ОЧЕРК

У юрган йўлларни Инқилоб ёғдуси чароғон қилиб турди. Бу ёғду у тенглиларнинг тақдирини аввалги авлодга нисбатан тамом бўлакча йўлдан бошлади...

Тошкентнинг Хожикўчасида турувчи Хомудхон табибнинг қизи Шарифа бошланғич мактабдан кейин хотин-қизлар педагогика билим юртига кириб ўқиди. Маърифатга берилган ўқитувчилар илк қалдирғочларини сирли олам ичра етаклаб юришарди. Шарифанинг ҳали ҳам эсида, билим юртида химиядан Наби ака деган ўқитувчи дарс берар эди. Унинг дарслари ўқувчиларнинг ҳаммасини маҳлиё қиларди. Эскилик билан янгилик юзма-юз тўқнашган бу даврда Наби ака химия тўгарагида турли-туман тажрибалар билан илмнинг буюк қудратини кўрсата оларди, болаларнинг қалбида эскиликка қарши турувчи буюк ишонч, эътиқодни тарбиялай оларди. Ҳар қалай Шарифанинг болалик орзусидан жиддий изланишгача, бу изланишлар самараси бўлган кашфиётларгача бўлган ҳаёт йўлини танлашда ўша дарсларнинг аҳамияти катта бўлгани аниқ.

Шарифа ўн тўққиз ёшида Ўрта Осиё Давлат университетининг химия факультетини битириб чиқди. Шу йилиёқ уни Чирчиқ химия комбинати лабораторияларидан бирига бошлиқ қилиб юборишди. Ёш мутахассис иш бошлаган даврни ўзбек катта саноатининг яратилиш даври деса бўлади. Бир қатор корхоналар энди гуркирай бошлаган эди. Тошкент тўқимачилик комбинати, Бекобод металлургия комбинати, Чирчиқ химия комбинатлари ҳақида кунда газеталарда саҳифа-саҳифа материаллар ёритиларди. Шарифа янги ишга кирган вақтида Чирчиқ химия комбинатининг монтаж ишлари поёнига етказилмаган, шунга қарамай корхона илк маҳсулотларини бера бошлаган эди. Шарифа Чирчиқда узоқ қололмади.

Уруш бошланганида турмуш ўртоғи ҳарбий врач — Олим Боқиев фронтга кетди. Ёш бола билан қолган Шарифа яна Тошкентга, яқин жигарлари олдига қайтиб келди. У Ўзбекистон Фанлар Академиясининг химия институтида кичик илмий ходим бўлиб ишлай бошлади. Комбинатда уни химиянинг беқиёс кўлами мафтун этган бўлса, бу ерда изланиш, кашфиёт учун фан имкониятларининг кенглиги лол қолдирди. Унинг ҳаракатчанлиги, химияга иқтидорини кўриб аспирантурага ўқишга таклиф этишди.

Олим бўлиш қийин. Аёл кишига айниқса қийин экан. Илмда янгилик яратишни игна билан қудуқ қазишга тенглигини Шарифа аниқ ҳис қилди. Лекин машаққатлардан чўчимади. Бахтига Олим ака зафар билан қайтди. Мактаб ёшига етай деб қолган Саидаминдан кейин қизи Малика, ўғли Саиднасим туғилди. Уч фарзанд, ҳарбий врачнинг умр йўлдоши... Хуллас кандидатлик диссертациясини ёқлагунича роса ўн йил ўтди.

«Қўрғошиннинг ишқорий эритмалардаги электрохимик хоссаси» — у ёқлаган кандидатлик диссертациясининг мавзуси шундай эди. Шарифа Хомудхонованинг бу мавзуда олиб борган изланишлари аккумуляторларнинг сифатини яхшилашда катта аҳамиятга эга бўлди.

— Нима десангиз денгу, лекин мен ҳам «ҳар бир фарзандим мен учун бир диссертация» дейдиганлардан чиқиб қолдим, шекилли. Орадан кўп йил ўтди, ҳамон кандидатман, — дейди олима.

Унинг сўз оҳангида ҳам, кўзида ҳам ўкинч сезилмайди, аксинча, билими ва имкониятн, иқтидорини эл ишига бағишлаган, болаларига ҳам тўғри йўлни кўрсата олган бахтиёр инсоннинг ифтихори сезилиб туради.

Киши олтмиш ёшли довонга етганида бор умрини тарозуга солиб нима қилиб улгурдим, деб ўйлаши табиий экан. Ҳар қалай олима ўзига шундай саволни кўп берди. Ҳаёт йўлини эслаб қувонади.

Дунё қизиқ. Одатда инсон фарзандларига ўз ҳаётининг давомчисига қарагандек қарайди. Балки шунинг учун ҳам улардан борини аямайди. Ҳамма оналар каби Шарифа опа фарзандларини ардоқлаб вояга етказди. Улар қобил, халқ ишига камарбаста бўлиб етишдилар.

Оналаридаги олимликка хос мустаҳкам ирода, Олим акага хос ишчанлик катта ўғли Саидаминда яққол кўринади. Физика-математика фанлари кандидати Саидамин Боқиев ядро физикаси соҳасида қобилиятли ва иқболли олимлардан ҳисобланади. Келини Маҳорат Боқиева Педагогика илмий текшириш институтида физика фанини ўқитиш методикаси бўйича илмий иш олиб боради.

Қизи Малика ҳам кўп томондан Шарифа опага тортди. Уч фарзанднинг онаси бўлатуриб юрагидаги орзуларини сўндириб қўймади. Илм чўққисига кўтарилишдаги қийинчиликлари ҳам Шарифа Зоҳидовнаникига ўхшаш бўлди: оила, болалар, илм, изланиш... Медицина ходими учун янглишиш мумкин эмас, шунинг учун ҳам Малика қийин бўлса ҳам машаққатли йўлдан боришга қарор қилди. У ҳозир Тошкент медицина институтининг ассистенти. Умр йўлдоши — доцент Рустам Усмонов, отаси — собиқ ҳарбий врач, эндиликда Ўрта Осиё темир йўли медицина-санитария қисмининг бошлиғи Олим Боқиев унга катта ёрдам кўрсатаяптилар.

Шарифа опанинг яна бир ўғли — Саиднасим Боқиев ҳам диссертация ёқлаш арафасида. У Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг Гидрогеология институтида ер ости сувларида кам учрайдиган элементларнинг ўзига хос томонлари устида тадқиқот ишлари олиб бормоқда. Опанинг келини Шоҳидахон эса микробиолог.

Шарифа Зоҳидовна Хомудхонова сал кам ўн йилдан бери раҳбарлик қилиб келаётган Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг Химия институти электрохимия лабораториясида ўн беш-ўн олти киши хизмат қилса, шуларнинг кўплари бевосита унинг раҳбарлигида илмий иш олиб боришади. Бошқача қилиб айтганда булар унинг шогирдлари.

Улар ҳақида гап кетганда Шарифа Зоҳидовна биринчилар қаторида Виктория Шереметьева, Ўрин Жўраев, Эркин Матмусаевларни тилга олади. Уларнинг изланишлари келажакда халқ хўжалиги учун катта фойда етказиши ҳақида тўлқинланиб сўзлайди. Шарифа Зоҳидовна бошлиқ лабораторияда ҳар бир ходимнинг иши ҳақидаги материаллар йиғиб борилади, биргаликда анализ қилинади, ишончли натижалар иложи борича ишлаб чиқаришга жорий қилинади. Шу тариқа қиммат элементларнинг чиқитга чиқиш проценти минимал даражада бўлишига эришиляпти.

Лаборатория мудири сифатидагина эмас, бу соҳадаги кучли олимларнинг бири сифатида Шарифа Зоҳидовна Бутуниттифоқ миқёсидаги кўпгина йиғилишлар ва конференцияларда иштирок этади. Фақат эшитиб, ўрганибгина эмас, ўзлари олиб бораётган ишлар билан ўртоқлашиб келади. Электрохимикларнинг бутуниттифоқ конференциясида Ростов-Дондаги металл коррозияси ва электрохимиясига бағишланган бутуниттифоқ конференциясида, Уфада ўтказилган металлни асровчи қопламалар технологиясига бағишланган илмий-техник конференцияларда олима қилган доклад ва ахборотлар ҳамкасблари орасида катта қизиқиш уйғотди. Лаборатория олиб бораётган изланишлар кўпгина мамлакатлар олимларини жалб этаётган муаммо эканини Шарифа Зоҳидовна Англиянинг Брайтен шаҳрида ўтказилган электро-химиклар бутунжаҳон съездида айниқса чуқур ҳис қилди.

Олима эришган ютуқлари ҳақида бир қатор илмий-монографик тўпламлардаги салмоқли мақолаларида сўзлаб берди. Ниҳоят ўзининг «Фан» нашриётида босмадан чиқаётган «Галлининг айрим элементлар билан биргаликдаги электрохимик қоплаш қонуниятларига оид» монографияси яратилди. Рисолада мураккаб жараёнлар, чуқур илмий изланишлар ҳақида гап кетаётганига қарамай, бу асарларнинг тили енгил, тушуниш осон. Бунга олиманинг кўп йиллардан бери студентларга сабоқ бериши, муаллималиги ёрдам беради. Ахир олимнинг энг катта фазилати — ўзи иш олиб борган, ўзи кашф қилган муаммоларни бошқаларга ҳам худди ўзи тушунганидек етказа олиш эмасми. Шу фазилати учундир Тошкент Фармацевтика, ТошМИ студентлари кўринишдан жуда жиддий, лекин суҳбатлашсангиз фаннинг сеҳрли оламига етаклаб кетадиган бу аёлни жуда севишади.

Ким билсин, бир вақтлар ўзини мана шундай маҳлиё қилиб орзудан кашфиётлар қадар етаклаб кирганларидек, ўзи ҳам неча-неча ёшларнинг қалбида фанга, хусусан химияга нисбатан меҳр уйғотаркин, нечаларни катта кашфиётлар йўлига бошлаб олиб кираркин!

Раҳима ШОМАНСУРОВА.

ШИФОКОР СПОРТЧИЛАР

Йўлдош Охунбобоев номли республика медицина билим юртида спортни жон дилдан севишади. Шунинг учун ҳам студент спортчилар бир неча йилдан бери район, шаҳар ва область миқёсидаги мусобақаларда фаол иштирок этиб, фахрли ўринларни эгаллаб келишаётир.

Ҳозир билим юртида спортнинг ўндан ортиқ секцияси мунтазам равишда ишлаб турибди. Секцияларга талабалар билан бир қаторда педагогик коллектив аъзолари ҳам кенг жалб қилинган. Улар иштирокида тез-тез турли мусобақалар ўтказиляпти. Шунинг учун ҳам разрядли спортчилар сони кўпайиб бормоқда.

Ўтган ўқув йилида билим юртида 712 нафар ГТО нишондорлари, 717 та оммавий разрядли спортчилар, 125 жамоатчи судья ҳамда 128 жамоатчи инструктор тайёрланди.

— Шифокор спортчилар олдида янги йилда катта вазифалар турибди, — дейди билим юрти директори Р. Мирхўжаев. — Талабаларимиз турли мусобақаларда фаол иштирок этадилар, кўплаб ГТО нишондорлари, оммавий разрядли спортчилар, жамоатчи судьялар ва инструкторлар тайёрланади.

Х. ИНОҒОМОВ.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

КУБА КОМПАРТИЯСИНИНГ II СЪЕЗДИ ЎЗ ИШИНИ ТУГАЛЛАДИ

ГАВАНА, 21 декабрь. (ТАСС махсус мухбирлари). Куба Коммунистик партиясининг II съезди тугади. Делегатлар съездда муҳокама этилган проблемалар юзасидан муҳим қарорларни қабул қилдилар ва Куба Компартияси Марказий Комитетининг янги составини сайладилар. Янги составга Марказий Комитетнинг 148 аъзоси ва Марказий Комитет аъзолигига 77 кандидат кирди.

II съезднинг Карл Маркс номли театрда бўлиб ўтган якунловчи ялпи мажлиси партия Марказий Комитети ва унинг Фидель Кастро бошчилигидаги Сиёсий бюроси теварагида коммунистлар мустаҳкам жипслашганлигининг тўлқинлантирувчи намойишига айланди.

Партия янги составдаги Марказий Комитетининг пленуми ўртоқ Фидель Кастрони Куба Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари қилиб якдиллик билан сайланганлиги тўғрисидаги хабарни делегатлар узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Куба коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг ветерани Фабио Гробарт Марказий Комитет пленуми қарорини ўқиб эшиттириб ўртоқ Ф. Кастрони мамлакатда революция ғалабаси, барча илғор кучларни жипслаштириш ва социализмни муваффақиятли барпо этиш ишига, Куба меҳнаткашларининг чинакам авангарди — Куба Коммунистик партиясини ташкил этишга, марксизм-ленинизм ғояларини пропаганда қилишга, тинчлик учун курашга шахсан ғоят катта ҳисса қўшганлигини таъкидлади.

Куба Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари қилиб сайланган Раул Кастрони, Марказий Комитет Сиёсий бюроси ва Марказий Комитет секретариатининг аъзоларини, шунингдек партиянинг янги составдаги Марказий Комитет аъзоларини съезд делегатлари давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Ўртоқ Ф. Кастро қисқача якунловчи нутқ сўзлаб чинакам революцион қарорлар қабул қилган партиянинг II съезди тарихий воқеа бўлиб қолади, деб қатъий ишонч билдирди. Партиянинг съезд сайлаган янги составдаги Марказий Комитети, деб таъкидлади у, халқ билан, меҳнаткашлар оммаси билан чамбарчас боғланган.

Куба раҳбари съездда Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатлар коммунистик ҳамда ишчи партиялари намояндаларининг, бошқа партиялар, озодлик ҳаракатлари ва жаҳондаги турли давлатлар прогрессив ташкилотлари вакилларининг илҳомбахш нутқларига Куба коммунистлари энг юқори баҳо берадилар, деб айтди. У Совет Иттифоқи ва бошқа қардош социалистик мамлакатлар Кубага берган интернационалистик ёрдамнинг ғоят катта аҳамиятини таъкидлади.

Шундай кучли ва интизомли партияга эга бўлган бизнинг революциямиз, деди Ф. Кастро, бугунги кунда ҳар қачонгидан кўра мустаҳкамдир.

* * *

ГАВАНА, 21 декабрь. (ТАСС махсус мухбирлари). Гаванадаги революция майдонида бўлган жуда катта умумхалқ митингида Куба Коммунистик партияси II съездининг тантанали ёпилиш маросими ўтказилди. Бир миллиондан кўпроқ Куба меҳнаткашлари коммунистлар анжуманининг қарорларини, ўртоқ Фидель Кастро бошчилигидаги партиянинг янги сайланган раҳбар органларини батамом қўллаб-қувватлашларини изҳор этдилар.

Митинг қатнашчилари ўртоқ Ф. Кастро минбарда пайдо бўлганида уни гулдурос, узоқ давом этган қарсаклар билан табриклаб турдилар. Бизнинг съездимиз, деди у, мамлакат олдида турган асосий проблемаларни чуқур таҳлил қилди, аммо мен эътиборни жалб қилмоқчи бўлган асосий хусусият съезднинг чинакам интернационалистик характерда бўлганлигидир. Биз дастлаб ўзимизнинг содиқ оғамиз — Совет Иттифоқи намояндасининг табрикномасини баланд руҳ билан тингладик, Совет Иттифоқи билан бизни бузилмас дўстлик алоқалари боғлаб турибди.

Ф. Кастро съезднинг асосий якунларига тўхталиб ўтди. Биз, деди у, республика олдида турган асосий проблемаларни муҳокама этдик, ўтган беш йил мобайнида партия ва бутун мамлакат фаолиятининг якунларини анализ қилдик. Съезд Кубани иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга мўлжалланган асосий йўналишларини муҳокама этди ва қабул қилди. Бу план мустаҳкам ва реалистик асосда тузилган, зотан биз бу план бажарилади шу билан бирга ошириб ҳам бажарилади деб умид қиламиз. Бизнинг Совет Иттифоқи билан, бошқа социалистик мамлакатлар билан мустаҳкам ва қалин алоқаларимиз, бутун халқимизнинг ғайрат-шижоати бунинг гарови бўлиб хизмат қилади.

Дунёдаги халқаро вазият, деб давом қилди Ф. Кастро, мураккаб ва оғирдир. Съездда уқтириб ўтилганидек, реал халқаро можаро хавфи олдида қуролланиш пойгасини тўхтатиш, бутун дунёда кескинликни юмшатиш, ядро уруши ўт олишига йўл қўймаслик учун холис ниятли барча кишилар куч-ғайрат сарфлаши лозим. Биз шуни айтмоқчимизки,—деб таъкидлади у, Совет Иттифоқи мавжуд экан, Куба мавжуд экан бизнинг алоқаларимиз мустаҳкам бўлиб қолаверади, чунки биз — революцион, изчил, содиқ ва олижаноб халқмиз.

Ўтган беш йил мобайнида, деб таъкидлади сўнгра нотиқ Куба Компартияси метиндек яна ҳам кўпроқ жипслашган бўлиб, бугунги кунда ўз сафларида 450 мингга яқин коммунистни ва партия аъзолигига номзодларни бирлаштириб турибди. Куба халқи Коммунистик партия раҳбарлигида ўз олдига қўйилган вазифаларни бажаради, деди пировардида Ф. Кастро.

ГАВАНА, 21 декабрь. (ТАСС). Куба Компартияси Марказий Комитети партия II съезди тугаганлиги муносабати билан қабул маросими ўтказди.

О. КОЛЕСНИКОВ,
Н. ЧИГИРЬ,
В. ШЧЕРБАКОВ.

ЯПОНИЯ Компартияси Марказий Комитетининг органи — «Акахата» мамлакатдаги сиёсий партиялар нашр этаётган ҳамма газеталарнинг энг йириги ҳисобланади. Бу газета меҳнаткашлар ҳаётий манфаатларини ифодалаб, ишчилар синфи ва япон халқи кенг табақаларининг сиёсий ва социал-иқтисодий талабларини ҳимоя қилмоқда. Коммунистик нашрнинг оммавийлиги ортиб бораяпти. Суратда: «Акахата» пропагандистлари Кобе шаҳрининг кўчаларида.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

▲ СОФИЯ. Болгария ёш техниклар марказий станцияси ташкил этилганидан буён ўтган 25 йил мобайнида бўлажак олимлар, конструкторлар, рационализаторларни тайёрловчи йирик марказга айланиб қолди.

Юбилей кунлари унинг ёш авлодни тарбиялашдаги хизматлари «Болгария Халқ Республикаси» иккинчи даражали ордени билан тақдирланди.

▲ ДАМАШҚ. Суриянинг Ҳалаб шаҳарида «мусулмон биродарлар» ўнг экстремист террорчи ташкилотнинг катта таянч пункти тугатилди. САР хавфсизлик кучлари ўтказган операция давомида, деб хабар қилади Сана агентлиги, қурол-яроғлар яшириб қўйилган махфий жой, сохта гувоҳномалар ва бошқа ҳужжатлар топилдики, булар жиноятчиларнинг қандай қўпорувчилик ишлари билан шуғулланганлигини билиш имконини беради. Отишма вақтида бандитлардан 9 киши ўлдирилди.

▲ МОНРОВИЯ. Бу ерда телекоммуникацияларга бағишланган учинчи бутун Африка конференцияси тугади. Либерия делегациясининг бошлиғи С. Доу конференциянинг ёпилиш маросимида сўзга чиқиб, Африкада коммуникациялар системасини яхшилаш зарурлиги, бу эса Африка мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантиришга ёрдам беражагини айтди.

Учрашув қатнашчилари — Африка Бирлиги Ташкилотига аъзо бўлган мамлакатларнинг, маҳаллий ва халқаро ташкилотларнинг вакиллари Африкада алоқа воситаларини ривожлантириш проблемаларини ўн кун мобайнида муҳокама қилдилар. Конференцияда шу соҳага доир бир қанча тавсиялар қабул қилинди. Навбатдаги учрашувни 1985 йил Замбияда ўтказиш мўлжалланди.

▲ МАНИЛА. Филиппин президенти Ф. Маркос мамлакатда 1972 йил сентябрь ойида жорий этилган фавқулодда ҳолатнинг бекор қилиш йўлидаги тайёргарлик қадами сифатида бугун икки минг маҳбус, асосан сиёсий маҳбусларга амнистия берилганлигини эълон қилди.

АСҚАД МУХТОР ТУҒИЛГАН КУННИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

СЕРҚИРРА ИСТЕЪДОД

ХАЛҚИМИЗНИНГ ардоқли ва атоқли сўз санъаткорларидан бўлган Асқад Мухтор ўзининг бир мақоласида бундай ёзган эди. «Бизнинг космос тезлиги билан, киловатт-соатлар, тонна-ю километрлар билан ўлчаб бўлмайдиган ажойиб тарихий ғалабамиз бор. У ҳам бўлса халқимизнинг юксак маънавий бойлиги, совет кишисининг олийжаноб туйғуси, кристаллдай шаффоф қалбидир... Совет кишиси ўз табиати билан новатор ва революционердир». Ёзувчининг ўзига тадбиқан унинг бутун баракали ижоди новатор ва революционер совет кишисининг олийжаноб туйғуси, шаффоф қалби, маънавий бойлигини юксак талантли асарларда куйлаш, тараннум этишнинг ажойиб намунаси деса бўлади.

Улкан адибнинг болалик йиллари Фарғонада ўтди. У ерда олтмиш йил илгари ишчи оиласида туғилган, отадан эрта етим қолган Асқад Мухтор болалар уйида тарбияланди, кейин ўрта мактабда ўқиди. 1942 йилда САГУ (ТошДУ)ни битиргандан сўнг Андижон педагогика институтига ишга юборилди, ўзбек адабиёти кафедрасини бошқарди, дарс берди. 1945 йил кузида Тошкентга келиб «Ёш ленинчи», «Қизил Ўзбекистон» газеталарида бўлим мудири, масъул котиб, «Шарқ юлдузи» журналида бош муҳаррир, 1957—1960, 1965—1968 йиллар мобайнида Ўзбекистон Ёзувчилар союзининг секретари вазифаларида хизмат қилди. 1969 йилдан то шу кунгача эса «Гулистон» журналининг бош редакторидир.

Шоир ўзининг дастлабки шеърларидаёқ кишиларимизнинг фидокорона меҳнати ва матонатини, ўй-ҳаяжонлари ва орзуларини тараннум этишга, шеъриятни халқ ва жамият ишига хизмат эттиришга ҳаракат қилди, ўзига тенгдош бўлган замондошларининг Ватан олдидаги масъулияти ва севгисини куйлади.

Улуғ Ватан уруши йилларида адабиётимизнинг бошқа намояндалари қатори Асқад Мухтор ҳам халқимизни сафарбарликка ундади, йигитларимизнинг фронтдаги жасоратини, аёлларимизнинг мамлакат ичкарисидаги матонатини ифодалади. «Она» балладаси, «Соғиниш», «Москванинг қалби», «Ғалаба ишончи» сингари шеърларида совет халқининг метиндек мустаҳкам иродаси, ватанпарварлиги тараннум этилади.

1947 йилда нашр қилинган «Пўлат қуювчи» поэмаси — Асқад Мухторнинг ижодий эволюциясида муҳим босқични бошлаб берди. Ўзбек металлургларининг ҳаётини тасвирловчи бу асар адабий жамоатчилик ва китобхонлар томонидан илиқ кутиб олинди, Александр Фадеевдай машҳур совет ёзувчисининг ижобий баҳосига сазовор бўлди. Бундан илҳомланган шоир бирин-кетин қатор поэма ва шеърий тўпламлар эълон қилди. Қишлоқ аҳлининг ҳаёти, меҳнати ва курашини кўрсатувчи «Катта йўлда» достони, шунингдек, «Пўлат шаҳри», «Истиқбол», «Раҳмат, меҳрибоним», «Ҳаётга чақириқ» китоблари фикримизнинг ёрқин далили бўлаолади. «Катта йўлда» (1950) асарида ўша даврнинг энг муҳим воқеаси — қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш масаласи ўртага ташланади, совет ёшларига хос қаҳрамонлик ва шижоат улуғланади.

А. Мухтор урушдан кейинги йилларда прозаик сифатида ҳам танила бошлайди. У аввал қатор ҳикоя ва очерклар яратади. «Пўлат қуювчи» достонининг мантиқий давоми бўлган «Дарёлар туташган жойда» повестида металлургларнинг оғир ва шарафли меҳнати, янгилик учун кураш, ақлий ва жисмоний меҳнат ўртасидаги тафовутнинг йўқолиб бораётганлиги ҳикоя қилинади. Бу шеърий ва насрий асарлар Асқад Мухтор номини халқимизга, адабий жамоатчиликка танитган бўлса, «Опа-сингиллар» (1955) романи адибга катта шуҳрат келтирди. Асарда ёзувчининг бутун ижодида катта ўрин тутувчи ишчилар синфи ҳаёти бош мавзуи қилиб олинган. Миллий адабиётда биринчи бўлиб ўзбек ишчилар синфининг шаклланиш жараёни хотин-қизлар озодлиги мавзуи билан уйғун ҳолда кенг эпик планда тасвирлаб берилди. Ёзувчи Ўзбекистоннинг йигирманчи йиллардаги манзарасини ҳаққоний чизади, даврнинг бутун зиддиятларини ёрқин ҳаётий лавҳаларда, ўта индивидуал ва типиклашган характерлар воситасида тасвирлайди. Асар тез орада кўпгина қардош халқлар, қатор ажнабий тилларга таржима этилди. Роман машҳур совет адабиётшунослари, Мухтор Авезов, Гарегун Севунц сингари атоқли ёзувчиларнинг юқори баҳосига сазовор бўлди.

«Опа-сингиллар»нинг муваффақиятидан руҳланган адиб бундан кейинги йилларда қатор роман ва повестлар эълон қилди. Буларда замонамизнинг муҳим масалалари кўтарилган, мураккаб инсон тақдирлари қаламга олинган. «Қорақалпоқ қиссаси» (1958)да қорақалпоқ халқининг совет ҳокимиятини ўрнатиш учун интилиши, инқилобдан кейин халқ онгида, турмушида пайдо бўлган ўзгаришлар кескин курашлар фонида кўрсатилади.

Асқад Мухтор асарларида ўз эътиқодида мустаҳкам, қалби граждалик руҳи билан тўлиб-тошган, коммунистик қурилишнинг энг масъулиятли участкаларида меҳнат қилишга отланган кишилар, айниқса, ёшлар образи кенг ишланган. Бу табиий, чунки китобхон адабиёт қаҳрамонларида ҳақиқий граждалик хислатлари, олижаноб фазилатлар эгаси бўлган баҳодир кишиларни кўришни истайди. Бундан ташқари, янги ҳаётнинг хўжайини ва ижодчиси бўлган кишилар образини тасвирлаш ҳозирги адабиётимизнинг новаторлик хусусияти ва фазилатларидандир. Бу жиҳатдан «Туғилиш» (1961) асари алоҳида эътиборга лойиқ. Бу қурилиш ҳақидаги роман, шу билан бирга у ҳаётимизнинг бош йўли, юксалишининг омилларидан бири халқ ташаббусининг ўсиб бориши, партия бошчилигида бу ташаббуснинг катта кучга айланишини кўрсатувчи асардир.

«Давр менинг тақдиримда», «Чинор», «Бўронларда бордек ҳаловат», «Бухоронинг жин кўчалари» асарларининг ҳар бири адабиётимизда муҳим воқеа бўлди. «Давр менинг тақдиримда» романида кўтарилган мавзуи, тасвир услубининг оригиналлиги билан ўзбек романчилигида янги ҳодиса дейиш мумкин. Бутун бир авлодчинг тақдири кўрсатилган мазкур асарда замон юкини елкасида кўтарган, машаққатли синовларга бардош берган ажойиб замондошларимиз образларининг бутун бир галереяси яратилган.

1973 йилда Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотига сазовор бўлган «Чинор» романи ҳам ўзбек прозасининг етмишинчи йилларда эришган улкан муваффақиятларидан биридир. «Чинор»нинг бош ғояси ҳаётнинг боқийлигини, халқнинг мангулигини, унинг асрий тажрибасидан туғилган эзгулик, олижаноблик ҳақидаги тушунчаларнинг абадийлигини тасдиқлашдир.

«99 миниатюра», «Шеърлар», «Қуёш беланчаги», «Сизга айтар сўзим» шеърий тўпламлари Асқад Мухторнинг фалсафий мушоҳидаси бой, ўзига хос овозга эга бўлган хассос шоирлигидан далолат беради.

Санъаткорнинг «Самандар», «Мардлик чўққиси», «Яхшиликка — яхшилик» пьесалари эсга олинса, улар Асқад Мухтор бадиий ижоднинг кўпгина турларида, кенг кўламда ижод этишини тасдиқ этади.

Асқад Мухторнинг газета ва журналларда эълон қилинган мақолалари, «Ёш дўстларимга» деб номланган китобига кирган асарлари совет адабиётининг тараққиёт қонуниятларини, ўзбек адабиётининг юксалиш тенденцияларини чуқур идрок этувчи ўткир танқидчи ва адабиётшунос — олим, ёшларнинг ҳар бир ютуғидан қувонувчи меҳрибон мураббий ва устоз эканлигини ҳам кўрсатади.

Софокл, Шиллер, Пушкин, Лермонтов, Шевченко, Горький, Маяковский, Тагор, Блок, Корнейчукнинг энг яхши асарлари, жаҳон адабиёти, рус ва қардош халқлар адабиётларининг кўпгина ажойиб намуналари Асқад Мухторнинг таржимачилик иқтидори туфайли ўзбек халқининг ҳам бадиий мулкига айланди.

Асқад Мухтор шеърларидан бирида:

Нур оқади, кун-тун нур оқади,
Нур оқади қуёшдан ерга.
Юлдузлардан тинмай нур оқади,
Кун-тун чўмилади куррамиз нурга.

деган эди.

Асқад Мухторнинг ўзини ҳам нур шайдоси, нур куйчиси дейиш мумкин. Чунки у ҳаётимизнинг нурафшон томонларини, юзидан нур ёғилиб турган ажойиб замондошларимизни, бошқача айтганда, халқимизнинг ёруғ юлдузларини куйлашни ўзининг ижодкорлик бурчи деб билади.

Биз шоирнинг ўзи ҳам ҳамиша нурдай азиз ва севимли бўлишини, асарлари нурдай пурвиқор бўлишини истаймиз.

Р. ИНОҒОМОВ,
филология фанлари кандидати.

БОШҚИРДИСТОНДАН ХАТ

ОЛТИН ОЛТМИШИНГ МУБОРАК!

МУСА ҒАЛИ
Салават Юлаев номидаги Бошқирдистон АССР Давлат мукофоти лауреати.

СЕНГА бағишланган сўзларни мен узоқ қидириб ўтирмадим. Чунки номинг тилга келиши билан кўнгил қатидаги ҳамма эзгу хотиралар қалқиб чиқаверди. Кўз ўнгимда гавдалансанг, ўйчан собирликнинг туб замини ҳақида ўйлай бошлайман. Беғубор дўстлик, киши руҳини янгиловчи шифобахш бир куч ҳақида куйлагим келади.

Сенинг ижоддаги фидокорлигинг оппоқ-ойдин бир ҳақиқат бўлса ҳам, айни пайтда у тушуниб бўлмайдиган сир бўлиб ҳам туюлади. Камтарлигинг эса ҳайратомуздир. Сенинг шу фазилатинг, чинакам санъаткор ва инсонийлигинг ҳақида жуда узоқ ҳикоя қилиш мумкин.

Биз учрашган илк кунларда ҳам, ҳозир ҳам ўша ўшасан. Ўзлигингга содиқсан.

У илк учрашув кунлари узоқларда қолиб кетди: мусичалар «ку-ку»лаган Тошкент тонглари. Бухоро ва Самарқанд оқшомлари. Қорадарё экинию, Чотқол чўққилари... Ўша пайтлардаёқ сенинг мардона босиқлигинг замирида нималар яширинганини англаган эдим. Ижод ва ҳаёт ҳақида сокин ўй суриш, бетоқат изланиш ва ёниш эди бу. Сенинг хаёлларинг денгиз соҳилидаги қоялардан тортиб қадимий ёдгорликларгача, дунёнинг уйғонаётган қитъаларигача етиб борарди.

Бугун эса, олтин олтмишингга қадам қўйганда, «Шарқ юлдузи» журнали янги гўзал асарингни — «Бухоронинг жин кўчалари» қиссасини бизга етказди. Вужудингда баракали, туганмас ижод булоғи қайнаб турганини яна кўрдик. Бутун Иттифоқ китобхони сенинг «Туғилиш», «Давр менинг тақдиримда» ва «Чинор» каби романларингни ташналик билан қўлга олгани — яқиндагина эди ахир! Яна янги қисса, янги поэма, янги шеърий китоблар...

Олтмиш деб аталган бу қутлуғ байрамингда сенга нималар тиласам экан? Саломат бўл! Дунё бўйлаб аввалгидай ишонч ва салмоқ билан қадамлайвер. Биз эса сенинг ўйчан босиқлигинг заминида нималар қайнаётганини яхши биламиз. Бошқирд дўстларинг сенга: нурли йўл, янги журъат ва омадлар тилаб қоладилар.

Асқад МУХТОР

МЎЪЖИЗАЛАР

Мўъжизани қаранг: гулга ари қўнди,
Гул балки Заминнинг қалб ўтидир.
Қаҳрабо зарралар балки асал эмас,
Балки табиатнинг она сутидир.
Қалдирғочлар учди Қуддусдан,
Шомдан.
Айвон пештоқидан тинч жой ҳозирла.
Катта мўъжизалар содир бўлгунгача
Кичик мўъжизани қадрла.

Саҳнада ария айта олмасанг,
Оддий бир қўшиқни хиргой қилиб юр,
Яшнатсин ақалли пуч бир онингни,
Онларни яшнату давронингни сур.
Разм сол, ўйга тол, ҳайратда талпин,
Бир зум лоқайд тепмасин юрак.
Каттасини кутy кичигидан қолма,
Кичик мўъжизалар ҳар куни керак.

СОБИРМАН

Ҳаммасига секин эришдим мен,
Муҳаббат ҳам келди ҳаяллаб.
Билим аста ортди, ақл кирди шошмай,
Тажриба ҳам келди амаллаб.
Ҳамма нарса аста-секин келди,
У — бу ишга энди қодирман.
Бардошим бор, ҳамма нарсани мен
Сабр билан кутдим. Собирман.

Энди буёғи ҳам шундай бўлаверсин,
Одат бўлиб қолди секин-асталик,
Қарилик ҳам келсин секинроқ.
Шошмай қўя қолсин ҳасталик.
Ўлим қанча имилласа, майли,
Қанча кутгин деса, ҳозирман.
Бир умр кутишга ўрганган одам
Энди шошармидим? Собирман.

УМР

Гоҳо қалбни ушлаб, сезади одам
Давр дардларидан мажруҳ эканин,
Шунда бирдан секинлашар қадам.
Мунча узоқ йўл бу, умр дегани!

Юрак ярасини силаб дамбадам
Дардларини олар севгани.
Шунда бирдан жадаллашар қадам,
Мунча қисқа йўл бу, умр дегани!

Бекобод районида фаолият кўрсатаётган спорт техника клубига 150 дан ортиқ ўқувчи қатнашади. Уларга моҳир инструкторлар мотоцикл ва автомобиль бошқаришни ўргатишмоқда. Суратда: комсомол аъзоси З. Қўшматова ва инструктор Ж. Маҳмудовлар машғулот пайтида.

Т. Маҳкамов фотоси. (ЎзТАГ).

СИБИРЬ АРЧАЛАРИ ТОШКЕНТДА

Ҳадемай янги йил эшик қоқади. Албатта, бу айёмни арчасиз тасаввур қилиб бўлмайди. Ҳар бир хонадонни Сибирь ўрмонзорларидан келтирилган яшил арча безайди. Унинг атрофида жажжи ўғил-қизлар парвона бўлишади.

Бу йил республикамизга Россия ўрмонзорларидан 250 минг дона арча юборилади. Шу кунгача олтита вагонда 140 мингта яшил меҳмон келтирилди. Қолганлари ҳам яқин кунлар ичида сотиш учун савдо шохобчаларига етказиб берилади.

— Ўтган йилдагига нисбатан 80 минг дона кўп арча тайёрлаймиз,— дейди «Узглавтоплесстройторг» бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Ж. Айтмуродов. — Биргина Тошкент шаҳрида ўтган йили 100 минг арча сотилган эди. Шунда ҳам яшил меҳмон кўпгина хонадонларга кириб бормади. Шунинг учун бу йил республикамиз пойтахти аҳолиси учун сотиладиган арча 150 минг донани ташкил этади. Шаҳарда 40 дан ортиқ арча билан савдо қилувчи дўконлар ташкил қилинади.

Областимизнинг Бекобод, Чирчиқ, Олмалиқ, Ангрен ва бошқа шаҳарларида ўтган йилдагидан 10 минг дона кўп арча сотилиши мўлжалланмоқда.

— Бу йил тўрт вагон арча областимизнинг фақат пахтакор районларида сотилади,— дейди область матлубот жамияти хўжалик моллари бўлими ходими А. Хошимов.— Бундан мақсад қишлоқ меҳнаткашлари оилаларининг талабини тўла қондиришдир.

— Арча безаклари ҳам ҳар йилгидан анча кўп бўлади. Ҳаммаси бўлиб 2 миллион сўмликдан ортиқ шундай безаклар сотиш учун савдо шохобчаларига чиқарилади. Уларнинг тури 3 минг хилдан ошиқ бўлади,— дейди республика «Узкультторг» базаси ўйинчоқлар бўлими бошлиғи П. Шелегин. — Бу ўйинчоқлар мамлакатимизнинг 30 дан ортиқ шаҳарларидан келтирилди. Айниқса, Москва, Ленинград, Свердловск, Рига ва бошқа шаҳарлардан бизга кўплаб ана шундай безаклар берилмоқда.

Арча безакларини пойтахтимиздаги Фрунзе, Чилонзор савдо марказларида, Марказий ва бош универсал, «Болалар дунёси» магазинларида харид қилиш мумкин. Бундан ташқари «Тошхозкультторг»га қарашли 15 та магазинда ҳам турли арча безакларини сотиш ташкил этилади.

М. ЗАРИПОВ.

Спорт

«ИЗВЕСТИЯ» МУКОФОТИ — СОВЕТ ХОККЕЙЧИЛАРИДА

«Известия» газетаси мукофоти учун ўтказилган анъанавий халқаро турнир ниҳоясига етди. Бу сафар ғолиблик учун тўрт команда — СССР, Чехословакия, Финляндия ва Швеция командалари даъвогарлик қилишди.

Иккитадан учрашувда ғолиб келиб, биттадан мағлубиятга учраган СССР ва Чехословакия командалари финалда ўзаро учрашишди. Маълумки, бу икки команданинг дастлабки ўйинида Чехословакия командаси 5:4 ҳисобида ғолиб келган эди. Финалда эса совет хоккейчилари тўла устунлик қилиб 6:2 ҳисобида ғалабага эришдилар.

Финляндия хоккейчилари эса Швеция командасини 8:2 ҳисобида мағлуб этиб, учинчи бўлишди.

САФАРДА МАҒЛУБИЯТ

Тошкент Давлат Университети баскетболчилари навбатдаги учрашувни Ленинград шаҳрида маҳаллий «Спартак» командаси билан ўтказиб, 65:74 ҳисобида мағлубиятга учради.

БУГУН СЎНГГИ ТУР

Бугун шахмат бўйича спорт мастери нормативи учун ўтказилаётган Бутуниттифоқ турнири қатнашчилари сўнгги турга якун ясайдилар. Охирги учрашувлар олдидан бир йўла 5 шахматчи 8 тадан очкога эга. Тошкентлик мастерликка номзодлар Иван Фомин билан Константин Малиничевлар ҳам 8 тадан очко билан пешқадамлар сафидан ўрин эгаллаб турибдилар. Охирги турда И. Фомин николаевлик халқаро мастер Ю. Аникаевга қарши, К. Малиничев эса новосибирсклик А. Хасинга қарши доно суришади. Ҳамшаҳарларимиз учун бу ўйин ниҳоятда муҳимдир. Улар ғолиб келишса, ёки учрашувни дуранг қилишса мастерлик нормативини бажаришади.

ВОЛЕЙБОЛЧИЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ ТУРНИРИ

Самарқандда Бутуниттифоқ тойифасидаги судья Борис Мараканов хотира соврини учун волейбол бўйича Бутуниттифоқ турнири старт олди. Республика маориф министрлиги командаси самарқандликларни 3:0 ҳисобида енгишди. Қизлар ўртасида бўлган баҳсда мезбонлар Волгоград командасига 0:3 ҳисобида ютқазишган бўлса, эркаклар мусобақасида майдон эгалари Чоржўй командаси устидан 3:0 ҳисобида устун келишди.

Реклама ва эълонлар

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

СССР биринчилиги учун
23—24 декабрь соат 19.00 да
«ДИЗЕЛИСТ» (Пенза)
«БИНОКОР» (Тошкент)
27—28 декабрь соат 17.00 да
УРИЦКИЙ НОМЛИ СПОРТ КЛУБИ (Қозон) —
«БИНОКОР» (Тошкент)
командалари ўртасида

ХОККЕЙ

Матчлар 19.00 да бошланади.

Касаба союз ташкилотлари, болалар муассасалари, мактаблар, ҳунар-техника билим юртлари, интернатлар, ташкилотлар, муассасалар ва корхоналарнинг раҳбарлари

ДИҚҚАТИГА!

Тошкент давлат цирки
«ЦИРКДА АРЧА»
ЯНГИ ЙИЛ ТОМОШАЛАРИГА
КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН
ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛМОҚДА

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача очиқ.
44-35-84, 44-35-91 телефон номерлари бўйича справкалар олиш мумкин.

«ГИДРОСПЕЦСТРОЙ» бутуниттифоқ бирлашмасининг
ЎЗБЕКИСТОН МАХСУС БОШҚАРМАСИГА
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИДАГИ ҲИСОРАК ОБЪЕКТИДА ЕРОСТИ ШАРОИТИДА ИШЛАШ УЧУН

ер қазувчилар, бетончилар, слесарь-монтажчилар, электриклар, газ-электр пайвандчилар, пневмозарбли, шарошъели бурғулаш бўйича бурғуловчилар

КЕРАК

Шунингдек, ихтисосга эга бўлмаган ёшлар ва Совет Армияси сафидан запасга бўшатилганлар таклиф қилинади.

Бошқарма ишчиларга бевосита иш жойининг ўзида ёки ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда Можайск шаҳридаги доимий курсларда малакасини ошириш имконини беради. Олий ўқув юртлари ва техникумларга кириб ўқиш учун йўлланмалар берилади.

Бир йил ичида иш жойидан квартира, иш ҳақига қўшимча равишда тариф ставкасининг 35 проценти миқдорида пояс коэффициенти ва ишнинг кўчма характери учун 30 процент ҳақ тўланади. Меҳнат отпускаси—30|36 иш кунидан, иш куни 6 соатдан иборат. Кўп йил ишлаганлик учун ҳақ тўланади.

Малакали мутахассислар уч йиллик иш стажидан сўнг чет эл объектларига ишлашга юбориладилар. СССР Энергетика министрлиги системасида ва Бутуниттифоқ бирлашмасининг бошқа бўлинмаларига ишга ўтиш имконияти бор.

Бизнинг адрес: Ўзбекистон ССР, Қашқадарё область, Шаҳрисабз райони, Мироқи посёлкаси, «Гидроспецстрой».

Справкалар учун телефон: 62-29-21.

ГРАЖДАНЛАР!

Ҳозирги пайтда Ўрта Осиё темир йўлининг кўпчилик участкаларида тез юрар поездлар қатнови йўлга қўйилган, бу транспортда белгиланган қоидаларга қатъий риоя қилиш зарурлигини тақозо этади.

БАХТСИЗ ҲОДИСАДАН САҚЛАНИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ ҚОИДА ВА МАСЛАҲАТЛАРНИ ЯХШИ БИЛИШ ВА УНИ БАЖАРИШ КЕРАК:

— темир йўлдан ўтишда кўприк ёки пиёдалар учун тўшалган йўлдан фойдаланиш керак;
— яқинлашиб қолган поезд олдидан йўлни кесиб ўтиш хавфли;
— перронда бўлганингизда радио орқали эшиттирилаётган сўзларни диққат билан тингланг ва уни қатъий бажаринг;
— темир йўллардан вагонлар остидан ўтиш, шунингдек вагонларнинг пиллапояларида, томларида ва юк поездларида кетиш тақиқланади:
— вагонга олдинроқ кириб олинг. Йўлда деразадан бошингизни чиқарманг;
— **болаларга темир йўлларда ва темир йўл яқинида ўйнашга рухсат берманг.**

Ана шу қоидаларга риоя қилинг, уларни яқин кишиларингизга, туғишганларингизга, танишларга ва айниқса болаларга тушунтиринг, ўзингизни ва бошқаларни бахтсиз ҳодисалардан сақланг.

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛИ БЎЛИМИ.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ёшлар ижоди. 10.40 — Иркутск воқеаси. Бадиий фильм. 1-серия. 11.50 — Концерт. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — «Искра» газетаси биринчи сони чиққанлигининг 80 йиллигига. 16.50 — Ёшлар учун программа. 17.40 — Меҳнат шон шуҳрати байроқдорлари. 17.45 — Орлёнок. 18.45 — Инсон ва қонун. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фильм-концерт. 19.35 — Фан оламида. 20.20 — Иркутск воқеаси. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли экран. 23.10 — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

18.20 — Тенгдошларинг ижоди. 18.50 — Миллионлар ленинча университети. 19.05 — Ассалом, волейбол. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Асқад Мухтор туғилган куннинг 60 йиллигига. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистон ёшлари куйлайди. 21.30 — Время. 22.05 — Паррандачилик — саноат асосида. 22.25 — Оловли йўллар. Бадиий фильм. 6-серия.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Эстетика асослари. 21.00 — Ўқитувчи экрани. 21.30 — Ҳужжатли фильм. 21.45 — Илғорлар намунаси чорлайди. 22.15 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Бинокор» (Тошкент) — «Дизелист» (Пенза).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 24|XII да Келинлар қўзғолони, 25|XII да Абу Али ибн Сино.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 24|XII да Наталья РУБАНОВА раҳбарлигидаги «Иллюзион калейдоскоп» аттракционининг гастроллари (19.30).

Область, шаҳар ва район ижроия комитетлари, корхоналар, муассасалар, колхозлар, совхозлар, ўқув юртларининг раҳбарлари ва касаба союз ташкилотлари

ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ НАШРИЁТИ

Ҳар бир донасининг баҳоси 20 тийиндан 35 тийингача бўлган фахрий ёрлиқ бланкаларини пул ўтказиш йўли билан

СОТАДИ

Справкалар олиш учун телефонлар: 33-37-86, 32-53-37, 33-58-72.

Редактор Н. НАСИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши — 325545; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894. секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар—

Р. 02452 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64683. Б.-1756.